

საქართველო

პირველი თავისუფლების გზით — პირველი თავისუფლებისაკენ!
პირველი თავისუფლების გზით — პირველი თავისუფლებისაკენ!

პირველი
თავისუფლებისაკენ

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი №51 (1561) 4-7 ივნისი, 1997 წელი

ნოდარ გრიგალაშვილი:

უნერეთელი ხალხის ყოლა სჯობს უნერეთელ აღვოკაბის ყოლას

ბადრაბი ბაბრაბებულა და აბრაბის თვალსა და ხელსშუა აბარაბებულა...

ბუშინ შინაგან საქმეთა მინისტრმა ბ-ნმა კახა თარგამაძემ პრესკონფერენცია გამართა ჟურნალისტებისათვის. მასმედიის წარმომადგენლებმა ყურადღება გაამახვილეს უზენაესი სასამართლოს შენობიდან პატიმრის გაქცევის ფაქტსა და 26 მაისს მომხდარ ინციდენტზე.

უზენაესი სასამართლოს შენობიდან გაიქცა მიხეილ სამსონაშვილი, რომელსაც ბრალად ედებოდა ხუთი პიროვნების მკვლელობა. სასამართლო დამთავრების პროცესში იყო და განსაჯებებს პროკურორის სიტყვა უნდა მოესმინათ. დილით, 2 ივნისს პირველი საგამოძიებო იზოლაციიდან უზენაესი სასამართლოს შენობაში გადაყვანილი იქნა ექვსი პატიმარი. გადაყვანა მოახდინა შინაგანმა ჯარებმა ბადრაგმა, დარაჯის უფროსის თანაშემწემ, ზემდეგმა თემურ ქადაგიშვილმა.

სასამართლოს დაწყებამდე ბრალდებულები მოათავსეს პატიმრებისათვის განკუთვნილ საკნებში პირველ სართულზე, რის

შემდეგაც აიყვანეს მეორე სართულზე, გისოსებით გაშვებულ ოთახში. თემურ ქადაგიშვილმა თავიდანვე დაარღვია დებულება და მოსამართლის ნებართვის გარეშე მოახდინა პატიმრების გადაყვანა, ამის შემდეგ მან მისცა პატიმარს საშუალება პროცესის დაწყებამდე შეხვედროდა ძმას. შემდეგ მან უბრძანა ჯარისკაც ბერულავას „ტუალეტში“ გაყვანის მოტივით გვერდით ოთახში მოეხდინა სამსონაშვილისა და ერთი ქალბატონის შეხვედრა. ფაქტიურად, ზემდეგმა და ჯარისკაცმა პატიმარს გაქცევის საშუალება მისცეს. ყოველივე ეს კი წინასწარ განზრახვით მოხდა. რის ფასად, ძიების საკითხია.

მინისტრმა განაცხადა, რომ „ყველა შემთხვევაში ქადაგიშვილის ეს საქციელი დალატის ტოლფასია“.

მინისტრის თქმით: „უზენაესი სასამართლოს შენობა აბსოლუტურად დაუცველია, არ არის გისოსები, რომელიც აუცილებელია. შენობა მდებარეობს მჭიდროდ დასახლებულ უბანში, ბადრაგს უხდება რთული მარშრუტით

მოძრაობა და არის გაუთვალისწინებელი შემდეგების აღბათობაც. საჭიროა გავეტაროთ ზომები, რომ უზრუნველყოთ პატიმართა უსაფრთხო გადაყვანა“.

მინისტრმა არ დაადანაშაულა უზენაესი სასამართლო და განაცხადა, რომ: „პასუხი მოეთხოვება შინაგანი ჯარების მოსამსახურეს, რადგანაც მისი მხრიდან წესდების დარღვევის შემდეგ მოხდა დამნაშავეს გაქცევა“.

შინაგან საქმეთა მინისტრმა მაგალითად მოიყვანა ამასწინათ ამერიკაში მიმდინარე ტერორისტთა პროცესი, სადაც 2000-მდე შეიარაღებული პოლიციელი უზრუნველყოფდა სასამართლოს მიმდინარეობას და იცავდა მოსახლეობას.

„სასამართლო პროცესები ჩვეულებრივი მოვლენა არ არის და მისი ჩატარებისას ყველაფერი გათვლილი და გაანგარიშებული უნდა იყოს. მაქსიმალურად უნდა იყოს

2

უზენაესი პროკასიები!

გაზეთ „საქართველო“ 1997 წლის 28-31 მაისის ნომერში გამოქვეყნდა ჟურნალისტ ბობუას სტატია „გაიტაცეს ქართველი ჟურნალისტი გოგონა და გამოწვრილებს“ მიზნით შეუდგენენ ეპიდემიურ ანგარიშსწორებას“. ამ სტატიის რუბრიკას პქვია „მაფიის ხელწერა“. სტატიის წაკითხვის შემდეგ ისეთი შთაბეჭდილება რჩება, რომ საქართველოს პარლამენტში ჯერჯერობით გოგონის სახით მოქმედებს მაფია, რომლებიც ერთი მიმართულებით მუშაობენ აჭარიდან თბილისში, რომ მოიტაცონ, სცემონ და დააშინონ ჟურნალისტი გოგონები. ჟურნალისტობა რა თქმა უნდა საპატიო პროფესიაა და პოლიტიკოსები ყოველთვის სიფრთხილით ეპყრობიან ამ პროფესიის ადამიანებს, მიუხედავად იმისა, რომ მათ პოლიტიკოსთა მიზანსწრაფვა, რომ მათი ხელისუფლებასთან დაიცვან დაპირისპირებული პოლიტიკური შეხედრულობის ბაღ-

ანსი, ბატონ ბობუას სტატიის მიხედვით არათუ ირღვევა, არამედ ცოლმწამლური და შეურაცხყოფელია. არ უნდა მისცეს ჟურ-

ნალისტმა თავს უფლება და შეუმოწმებელი მონათხრობის საფუძველზე ცილი დასწამო მაფიოზურ დანაშაულებრივ საქმიანობაში პოლიტიკურ სუბიექტს და ამ შემთხვევაში საქართველოს პარლამენტის ფრაქცია აღლორძინებას. თვით ჟურნალისტი ნინო გრძელიძის მონაწილე ისეთ შემთხვევებში არ იწვევს, როგორცაც ბატონი ბობუას სტატიის სათაური და მის მიერ გამოთქმული შეფასებანი, ვინაიდან ქალბატონი ნინოს განაწყენების მოტივები და მის მიერ შეთითხნილი სტატიის დაწერის საბაბი ჩვენთვის კარგადაა ცნობილი. მაგრამ რა ამოძრავებს ბატონ ბობუას, როდესაც ყოველდღე უსაფუძვლო ნიდაგზე ასეთ სერიოზულ დასკვნებს აკეთებს და შეურაცხყოფას აყენებს საქართველოს პარლამენტს და საქართველოს მოსახლეობის მიერ ნდობაგამოცხადებულ დეპუტატთა კორპუსს; რაში დაინახა ჩვენთვის უცნობმა ჟურნალისტმა „მაფიის

4

ბასაევს უაფხაზეთოდ უყვარს საქართველო...

შამილ ბასაევისთვის აფხაზეთი არა მარტო დედუღეთია, არამედ ცოლეურებიც იქ ჰყავს. ცოლეურებს რომ დიდ პატივს სცემს, გვერდით უდგას, ამაზე ლაპარაკს არ გაუგებდებ. ყველამ იცის მისი დიდი „ლეაწლი“ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დროს. რას ფიქრობს ეს კაცი დღეს, აღბათ, საყურადღებოა, მაგრამ ისიც უნდა გავიაზროთ, რომ პოლიტიკოსი - ჩეჩნეთ-საქართველოს შორის ურთიერთობებს ერთეული პიროვნებები ვერ გაატარებენ. ამიტომ საქართველოს საინფორმაციო საშუალებებში ატეხილი აუთორიტეტი, ეისკენაა ბასაევი, მესამეხარისხოვნად მიმანჩია, რადგან ჩვენ, ქართველები, ჩეჩნები, ინგუშები, ჩერქეზები, ყაბარდოელები, დაღესტნელები ერთ საერთო ფუძეზე ედგევართ და ამ მიწას, ამ გარემოს, ძირეულ ეთნიკურ ნათესაობას ეერაფერი ვერ წაგვართმევს.

გთავაზობთ შამილ ბასაევთან უსიამოვნო სატელეფონო ინტერვიუს.

- როგორი ურთიერთობა გაქვთ აფხაზეთის სეპარატისტულ რეჟიმთან?

- ძალიან თბილი ურთიერთობები მქონდა, მაგრამ ბოლო დროს ცოტა გაცივდა.

- რატომ?

- ამინდია ცივად, საფრენი დრო არაა, გაზაფხული მოდის. ძალიან გთხოვთ, თუ რაიმე გსურთ გაიგოთ, კონკრეტული კითხვები მომეცით.

- ჩვენი პარლამენტის გადაწყვეტილებით რუსეთის სამშვიდობო ძალები უნდა გადავიდნენ მდ.ლალიტაზე,

თუ ეს არ შესრულდეს, საკითხი დადგება მათი გაყვანის შესახებ. ვთქვათ, გავიდეს ეს ჯარები და ჩვენსა და აფხაზებს შორის ატყდეს რაიმე ექსცესი, თქვენ ვის მხარეს დაიჭერთ?

- ჩვენ სიმართლეს და ვუჭერთ მხარს და ყოველთვის დაედგებით სუსტის მხარეზე.

- ვინაა სუსტი?

- შამილ ბასაევა თავი აარ-

12

ბაღრაბი ბაბრაბეშულა და აბრაბის თვალსა და ხელსა აბრაბეშულა...

პირველი გვერდიდან

უზრუნველყოფილი არა მარტო შენობები, არამედ მისასვლელი გზებიც, რათა მსგავსი ფაქტი აღარ განმეორდეს - განაცხადა მინისტრმა.

26 მაისს მომხდარი ინციდენტის შესახებ კახა თარგამაძემ კი ასეთი რამ განაცხადა: „ამ დღეს არ მომხდარა არც მომტინგეებისა და არც ჟურნალისტების დარბევა. პირთა ჯგუფმა, რომლებმაც მიტინგი ჩაატარეს ჭადრაკის სახლთან, შეთანხმებულად იყვნენ პოლიციასთან, რომ მივიდოდნენ გამომცემლობამდე და ავიდოდნენ „მამა დავითის“ მართულად. რედაქციის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მომიტინგეებმა იგრძნეს თავისუფლება და წინასწარ განზრახვულად შეეცადნენ ღონისძიების ჩაშლას. პოლიციამ ჩაკეტა ყველა გასასვლელი. მათ ჰქონდათ დავალება მიღებული და იცოდნენ, რომ ღონისძიების მსვლელობისათვის ხელი არავის არ უნდა შეეშალა. იყო იმის საშიშროება, რომ მოედანთან მყოფი ხალხი შევარდებოდა მოედანზე და თუ რით დამთავრდებოდა ყოველივე, ადვილი დასადგენია. ამ დროს პოლიციამ გამოიყენა კანონით მინიჭებული უფლებები და ასე მოქცევა ყოველთვის, რადგან დემოკრატია კანონის უზენაესობაა და ყველა უნდა დამორჩილოს კანონს“.

შეკითხვაზე, „ემორჩილებოდა თუ არა პოლიცია კანონს?“ მინისტრმა განაცხადა: „მოკვლევის ჩატარების შემდეგ დაზუსტდა, რომ პოლიცია მოქმედებდა კანონის სრული დაცვით და მათი მხრიდან არავითარ გადაწყვეტას ადვილი არ ჰქონდა“.

მინისტრმა განაცხადა ჟურნალისტებს, რომ ჟურნალისტები უნდა მოერიდონ კონფლიქტური სიტუაციების კონკრეტულ მოხვედრას და დასძინა, რომ აუცილებელია რაღაც განმასხვავებელი ნიშნის გაკეთება იმისათვის, რომ პოლიციელებმა ჟურნალისტი გამოარჩიონ ჩვეულებრივი მოქალაქისაგან.

ჟურნალისტის კითხვაზე, „კასკები ხომ არ დავიხურეთ თავზე“-ო? მინისტრმა გულიანად გადაიხარხარა და განაცხადა, რომ ამის აუცილებლობა არ არის, მაგრამ ეს საკითხი უახლოეს დროში უნდა მოგვარდეს.

კონფერენციის დასასრულს მინისტრმა ჟურნალისტებს გააცნო ახლად დანიშნული ხელმძღვანელობა.

ხათუნა აბაზაძე

უნგრეთელი კაღლის ყოლა ციხეში უნგრეთელ ადვოკატის ყოლასა

ნოღარ გრიგალაშვილი

პატივცემული ქართლოს ღარიბაშვილი, როგორც მკითხველისათვის უკვე ცნობილია, ჩემს გაზეთში სხვისი წერილის გამოქვეყნებისათვის მე-5 იზოლატორით დამემუქრა (მანდ არ მომიყვანოს, თორემ მე-5 იზოლატორში ამოვადოფინებთაქვსო).

რაკი გაზეთ „საქართველოს“ ქართლოსის, თიკუნის მიხედვით ესენგოსას „ძვირფასი“ აზრები სასაცილოდ და მეტისმეტად უცნაურად მიაჩნია, ღარიბაშვილი მის რედაქტორს სიტყვით მე-5 იზოლატორისკენ და გულში მოუსაფლეთისკენ ულოცავს გზას.

მაგრამ საქმარისია მის უღურტულს (მისი უპატივისცემლო ჟურნალისტის უღურტულის ნაცვლად აღბათ ყრანტალს დაწერდა)... გაგებით მოუკიდო და მოწონების გამომხატველი შორისდებულებით დასტამბო გაზეთში, რომ ღარიბაშვილისთვის უმაღლესი სიამის ტყუპად იქცევი... ის კი არა, ქვეყნის გადამრჩენადაც დაგსახავს.

ნახეთ, როგორ აღუფრთოვანებია იგი გაზეთ „გაუხმაურებელი ფაქტების“ კორესპონდენტს, რომელიც ჩემგან განსხვავებით, ურწმუნო თომასაგან არ მოიქცა და ადვოკატის ეკლექტიკური „ნააზრები“ სიბრძნის ღაღადისად მოუჩვენა.

„სულ მალე დადგება ისეთი დროო...“ შესძახებს მისით აღფრთოვანებული ღარიბაშვილი - რომ ვერაფერს გაეცემა ბრალდებას და სასჯელს. ეს მოაქვს თავისუფალ პრესას ანუ თქვენ“.

მაშ ასე, გრიგალაშვილი, რაკი ღარიბაშვილის არაფერი სჯერა, ქვეყნის დამაქცეველია და მე-5 იზოლატორში... (კიდევ კარგი, მის პრეზიდენტობას ადვოკატის კლიენტებმა არ დაუჭირეს მხარი, თორემ მართლა გამიშვებდა იზოლატორში ეს შეჩვენებული).

ის კორესპონდენტი კი, ვისაც ღარიბაშვილის აზრები მოსწონს, ციმციმ არის ხელით საგოგმანებელი...

თურმე მარტო ჩიბუხით როდი ბაძავს ესენგოსა „ესენგოს“ წინაპარი სახელმწიფოს მრისხანე შემქმნელს.

იმასაც ასე ესმოდა დემოკრატია. ვისაც მისი სჯეროდა და ადიდებდა, თავისუფლად გამოხატავდა კიდევ საკუთარ აზრს.

ვისაც მისი არ სჯეროდა, იზოლატორებსა და მოუსაფლეთში გზავნიდა...

ნათქვამია, ყოველგვარი შედარება მოიკლავსო, სრული მსგავსება, ცხადია, არც ამ ორ პიროვნებას შორის არის...

ჭკუის კატასტროფულ სხვაობას რომ თავი დავანებოთ,

არც ის არის უმნიშვნელო, რომ სსრკ-ს შემქმნელი ჯერ მოუსაფლეთში გზავნიდა კაცს და მერე აპკიდებდა ათასგვარ ცოდვას.

„ესენგოს“ საძირკველში ზურაბიუთ ჩაშენებულ ამ ჩვენს ესენგოსას კი ცოცხალი ადამიანები უკვე კუკიაზე ჰგონია და ვერ ითვალისწინებს, რომ მათზე ბრალდებები ბუმერანგივით დაუბრუნდება.

მიეყვით მის ძვირფას აზრებს და თვალსაჩინო გაეზადოთ კონსტანტინე გამსახურდიას ერთი ფრთიანი გამოთქმის მთელი სიცხადე ბატონი ქართლოსის მაგალითზე.

მწერალი, მისი რომელიღაც გონებაზე ზღუდული მაქებარის გადამკიდვე, ამბობდა, ჭკვიანი მოწინააღმდეგე ბრიყვ დამცველს გერჩიოსო...

დამცველი, ანუ ადვოკატი რომ დაცვის ობიექტს უნდა იცავდეს, ეს აქსიომაა. მაგრამ მაინცდამაინც ამ პრინციპით არა - „ღმერთმა ერთი ვით აცხოსო, თუ მეორე არ წაწყმიდა“.

მით უფრო, თუ წასაწყმედად მიზანში ამოღებული დაზარალებულია, ხოლო „საცხოხებელი“ დამზარალებელი.

სიტყვა რომ არ გამოგრძელდეს, მოკლედ გიამბობთ იმ ისტორიას, რომელიც აწ უკვე ძალზედ გახმაურებულია და რომელშიც ზოგი გაზეთი შეგნებულად, ზოგიც უნებლიედ აღმოჩნდა ჩართული.

სიუჟეტი №1

ამა წლის 14 მარტს კახეთის გზატკეცილზე პოლიციის ფორმაში გამოწყობილი, სათანადო ტექნიკითა და იარაღით აღჭურვილი პირები თავს ესხმიან მანქანას. სროლა, მივარდნა, ფულის წართმევა, ასეულობით ათასი დოლარის გატაცება და ის საშინელი სტრესი, რაც გამარცხლებს ექნებოდათ. წარმოიდგინოს მკითხველმა.

გამარცხული აღმოჩნდა ფირმა „ამეგა“. გამძარცველი ფირმა „ელიზი“. ბოდიშით, „ელიზის“ თანამშრომლები.

პირველი სიუჟეტის, როგორც ფაქტის, დაფიქსირება

რა ევალეა ასეთ შემთხვევაში პატიოსან პრესას?

1. დაფიქსიროს ფაქტი.

პრესამ დააფიქსირა ფაქტი. ყაჩაღობა რომ მოხდა, ადასტურებს დამაჩაღებელი ერთი, მეორეც, მესამეც, მეოთხეც, მეხუთეც და ა.შ.

ის, რომ ყაჩაღობა მოხდა, ამბობს დამაჩაღებელი.

ის, რომ ყაჩაღობა მოხდა, ამბობს ყაჩაღების დამჭერი შსს.

ის, რომ ყაჩაღობა მოხდა, ამბობს საქმის გამომძიებელი საქართველოს პროკურატურა.

ის, რომ ყაჩაღობა მოხდა, ამბობს პრესა.

ერთადერთი, ვინც ფაქტს უარყოფს, ეს არის ჩვენი „ესენგოსა“... მანქანის ბორბლებში ტყვიები იპოვეს, ეს არის და ესო. თითქოს ის ტყვიები იმიტოვს იყო ნასროლი. მანქანის საბურავების სიმტკიცე რომ შეემოწმებინათ.

პირველი სიუჟეტის კომენტარი

რა ევალეა პატიოსან პრესას გარდა ფაქტის დაფიქსირებისა?

ობიექტური კომენტარი. რა გააკეთა პრესამ?

დაყაჩაღების მეორე დღესვე გამოქვეყნდა წერილი - „ქურდის ქურდი ცხონდა“-ო.

მერედა ვინ დაადგინა რამდენიმე საათში, რომ დაყაჩაღებულს ნაქურდალი ფული წაართვეს?

არავინ! მაშ, საიდან გაჩნდა ეს ფრაზა?

რატომ მოხდა, რომ დამაჩაღებლების პრეზიდენტს ერთი გაზეთი ამ ფაქტის შემდეგ საუკეთესო ბიზნესმენთა სიაში შეიყვანს და საჯაროდ აქვეყნებს ამ ფაქტს? ერთი წუთით წარმოვიდგინოთ, რომ „ელიზის“ პრეზიდენტი თელიზბარაშვილი (და მე არცა მაქვს უფლება სასამართლომდე მისი ბრალეულობა ვამტკიცო) ამ საქმეში ბროლივით წმინდაა. კი მაგრამ, ხომ ფაქტია, რომ იგი ექვემდებარება, პატიოსან ჟურნალისტს რა რჯის. საქმის ბოლომდე გამორკვევამდე ბროლივით წმინდად რომ აცხადებს?

ძნელი მისახვედრია რა უნდა რჯიდეს?

ახლა მე ვეკითხები ღარიბაშვილს, მე რომ მე-5 იზოლატორში მისურვებს „მოსვენებას“ და მისი მხარდამჭერი ჟურნალისტებით ქვეყნის აშენებას, რა ქვეყანა იქნება ის ქვეყანა?

სიუჟეტი №2

ფირმა „ელიზის“ თანამშრომლებმა ფირმა „ამეგა“ შარშან სექტემბერშიც დააყაჩაღეს ქარელის გზაზე. ეს საქმე მაშინ გაუხსნელი დარჩა და მეორედ დაყაჩაღება რომ არ მომხდარიყო, პირველი ძარცვა მათ ხახვივით შეჩნებოდათ.

ესეც არის ფაქტი, რომელსაც აღიარებს ყველა - გაძარცვულია და გამძარცველიც, გარდა ღარიბაშვილისა.

შეკითხვა მკითხველს

ძვირფასო მკითხველო, თქვენ ღმერთმა დაგიფარათ და ქართლოს ღარიბაშვილს ორჯერ რომ დაეცეს თავს, ვთქვათ მისი პროფესიული კონკურენტი შალვა რჩეულიშვილი, ტყვიების წვიმაში ცოტა ციკვაში რომ გაავარჯიშოს, ცოტა „მიფერ-მიფეროს“, პირწმინდად გაძარცვოს და წასაღები წაიღოს, მე თქვენ გეტყვით, რჩეულიშვილი რამეს დაუტოვებს... რას დაარქმევდით ამ ფაქტს?

ყაჩაღობას, ხომ! რას დაარქმევდა ამ ფაქტს თვით ღარიბაშვილი? - ცხადია, ყაჩაღობას!

როგორ მოუხმობდა მშველელს, - მიშველეთ, მძარცვენი თუ მაკონკურენტებენო?

რა ექნა, ასე უბრალოდ უნდა ევალეა პატიოსან ქართლოს ღარიბაშვილს, ელემენტარული საკითხი რომ გაეაგებინო - „ელიზმა“ „ამეგა“ კი არ დააკონკურენტა, არამედ დააყაჩაღა.

გაზეთი „საქართველო“ ფირმებს შორის კონკურენციის კი არა, დაყაჩაღების წინააღმდეგია...

ამიტომ მე რატომ უნდა დაეჯდეს მე-5 იზოლატორში და კაცი, რომელიც კონკურენციასა და წაგლეჯვას შორის სხვაობას ვერ ხედავს, პრეზიდენტობის მარადიული კანდიდატის საფარძელში?

ახლა კი სიტყვამ მოიტანა და ბარემ კონკურენციის არსაც შევეხოთ.

ადვოკატიც ასეთი უნდა

ზემოთ მოგახსენებდით, ღარიბაშვილის მაგალითზე თვალსაჩინო გაეხდი, ჭკვიანი მტერი უჭკუო მოყვარეს რომ სჯობია-მეთქი.

იმდენი იდახა ღარიბაშვილმა, „ელიზი“ „ამეგას“ კონკურენტია და იმიტომ ებრძვიანო, „ელიზი“ ბაზრის 40%-ს აკონტროლებსო, რომ შავ დღეში ჩაგდო „ელიზი“. მას რომ უკვე კუკის სასაფლაოზე ჰგონია, იმ ხალხმა მოიტანა ოფიციალური მონაცემები და შემდეგი შინაარსის წერილით მიმართა ბატონ გიორგი ბარამიძეს:

„გაზეთ „საქართველოს“, „დილის გაზეთისა“ და „დრონის“ ფურცლებზე ოფიციალურ მონაცემებზე დაყრდნობით უკვე იყო დასაბუთებული, რომ ფირმა „ელიზი“ კონტრაბანდულ საქმიანობას ეწევა. ამის ნათელსაყოფად კიდევ ერთ საბუთს მოვიტანე. იხილეთ ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი:

გაგრძელება მე-3 გვ.

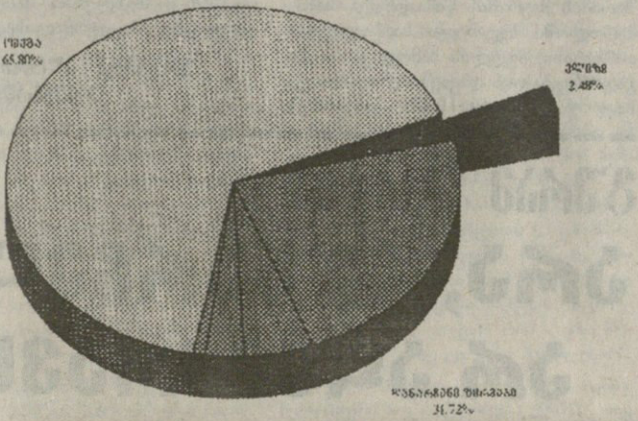
მეორე გვერდიდან

საქართველოში მსხვერპლების პერიოდში
ოფიციალურად აღწერილი მძიმე შემთხვევები
ხმარების რაოდენობა ყუთებში

	ოქტომბერი-96	ნოემბერი-96	დეკემბერი-96	იანვარი-97	თებერვალი-97	მარტი-97	აპრილი-97	მაისი-97	გთმანად
ოქტომბერი-96	25 750	0	8 477						
ნოემბერი-96	46 548	6 580	14 293						
დეკემბერი-96	41 878	0	15 020						
იანვარი-97	23 257	0	13 327						
თებერვალი-97	37 033	1 840	15 780						
მარტი-97	52 915	3 640	23 032						
აპრილი-97	46 862	300	43 966						
მაისი-97	53 482	0	24 080						
გთმანად	327 725	12 360	157 975						
პროცენტულად	65.80%	2.48%	31.72%						

დანარჩენი ფირმები:
„სამგორი-96“, „მარიხა“, „მინტა“, „ა & მ“, „ჯი ბი ჯი“, „ქარაფანი“

საქართველოში მსხვერპლების პერიოდში ოფიციალურად აღწერილი მძიმე შემთხვევები ხმარების რაოდენობა პერიოდში პერიოდში

აშკარაა, რომ ფირმა „ელიზა“ ექსპერიმენტის დასაწყისში (ოქტომბრის თვეში) ისევე როგორც დეკემბერსა და იანვარში, ერთი ყუთი სიგარეტის კი არ შემოუტანია საქართველოში:

„ელიზა“ - 65.80%
„ელიზა“ - 2.48%

არადა, რეალურად, როგორც ფირმა „ელიზა“ მესვეურები და ადვოკატები ამტკიცებენ და საბაზრო ვითარებაც ამას ადასტურებს, „ელიზა“-ს მონაცემები 40%-ის ფარგლებში უნდა იყოს.

მაშ, რაშია საქმე, როგორ მოძრაობს დანარჩენი 37% რაც სახელმწიფოსათვის სრულიად დაფარულია?

ამ წერილს და ამ მონაცემებს, ბატონო ადვოკატო, კორუფციასთან ბრძოლის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეს წერენ. ეს ადვოკატი კაცი საჯაროდ რომ აცხადებ, ფირმა „ელიზა“ ბაზრის 40%-ს აკონტროლებს, მანამდე გადაგემოწმებინა, რამდენ პროცენტს აკონტროლებს იგი ოფიციალურად, თორემ ახლა ისეთი ფაქტმა ამოყო თავი, რასაც კონტროლანდა ჰქვია და რის გახსნასაც, ალბათ, „ელიზის“ ხელმძღვანელობა თქვენ უნდა გიმადლოდეთ...

დარბაზშიღოს თუ
დავუჯერებთ,
მოქალაქეთა

კავშირი უნდა
აიკრძალოს!..

გახსოვთ, ალბათ, როგორი ალიაქოთი ატყდა მოქალაქეთა კავშირში, როცა ეჭვი გამოითქვა იმის შესახებ, რომ ქალბატონ ელენე თევდორაძის დაცვით, ირბულდა ფირმა „ელიზა“ იცავდნენ. ისიც გახსოვთ ალბათ, მოქალაქეთა თითქმის ლიდერებმა კატეგორიულად რომ გაასაყვეს ხელები, ჩვენს პარტიას ფირმა „ელიზთან“ არაფერი კავშირი აქვსო.

სწორადაც მოიქცნენ. ალბათ, არ აქვთ კავშირი, მაგრამ რომც ჰქონდეთ, ამას საჯაროდ როგორ განაცხადებდნენ.

კანონი პარტიების შესახებ კრძალავს პარტიისაგან კომერციულ საქმიანობას.

ჩემს მეგობრებს არ ვენდო და ეს საკითხი გადავამოწმე ისეთ კაცთან, რომელსაც კანონი და კანონიერება ჩემს თავსაც ურჩევნია, რაღა თქმა უნდა, დარბაზშიღოს ძვირფას პერსონასაც და თქვენ წარმოიდგინეთ, საკუთარ თავსაც. ესეც არ იყოს, იგი იუსტიციის მინისტრი გახლავთ და კანონების უმრავლესობაც მისი ხელით იწერება.

ღიახ, ბატონმა თედო ნინიძემ ისე შეშფოთებით მიპასუხა, რა თქმა უნდა, პარტიას კომერციული საქმიანობის უფლება არ აქვსო, რომ თუ დარბაზშიღოს სიტყვები

დადასტურდა, მინისტრი, ვგონებ, მმართველ პარტიას გააუქმებს და მთლად უპატრონოდ დატოვებო...

ერთადერთ იმედად იმას ვიტოვებ, რომ დარბაზშიღოს ხსენებულ ინტერვიუში არაფერი უთქვამს მართალი და რაღა მოქალაქეთა კავშირს დაამუნათებდა სამართლიანად.

თუმცა ის, რაც თქვა, მოქალაქეთა დასამუნათებლად კი არა, თავისი ჭკუით, იმისთვის ბრძანა, „მტერი“ რომ შეეშინებინა. აღარ იკითხავთ, რა სიტუაციაა? აი, რა: რისთვის დასჭირდებოდა ერთი მილიონი დოლარის მიტაცება „ფირმას, რომელიც მმართველ პარტიასთან არის დაკავშირებული (იგულისხმება „მოქალაქეთა კავშირი“-ო). (იხილეთ გაზეთი „გაუზმაურებელი ფაქტები“ №13).

ამისთანა დამცველს ჩემნაირი მოწინააღმდეგე არ სჯობია? ადვოკატი ამტკიცებს, „ელიზი“ „ომეგას“ კონკურენცია და იმისათვის კომპიანო.

მე ვეუბნები, ნუ იტყვი მაგას, თორემ გაიშიფრება ის საქმე, რომ ოფიციალურად არ უნდა იყოს კონკურენცია, ხოლო თუ რეალურად არის, მთელს „ელიზს“ დიდიან-პატარიანად დასაჭერად გაუხდი საქმეს, რადგან კონკურენტის 37% ბნელით ჩანს მოცული-მეთქი.

ადვოკატი ამტკიცებს - „ელიზი“ მოქალაქეთაგან არის დაკავშირებული. მე ვეუბნები, დაუჯერე ბატონო გია ბარამიძეს, ქალბატონ ელენე თევდორაძეს, რომელნიც უარყოფენ მაგ ფაქტს, თორემ ამ პარტიის ხელსაც ფარსაც საქმეს გადაჰყიდებ-მეთქი.

მაგრამ რად გინდა, შეყარე კედელს ცერცვი.

ელიზბარაშვილის ადვოკატი ხარ? კეთილი და პატიოსანი. ღმერთმა ქნას, ხსენებული ყაჩაღობა ფირმის პრეზიდენტის დასტურის გარეშე იყოს მომხდარი. საცხად მე ჩემთვის სრულიად უცნობი თამაზ ელიზბარაშვილი კი არა, დარბაზშიღოს კი მეცოდება. მაგრამ მე რომ სხვისი წერილის გამოქვეყნების გამო მე-5 იზოლაციით შემოქრები, ღმერთი აღარ არის, ბატონო ქართლოს?

„ომეგას“ რომ ელიზი დაეყაჩაღებინა, მაშინ „ელიზს“ მიუ-

ინევედი დაზარალებულად და „ომეგას“ დამყაჩაღებლად. მე ადვოკატი კი არ ვარ, მხოლოდ დაპატიმრებული თუ დაკავებული ინტერესებს ვითვალისწინებდ. მე ლიტერატორი ვარ და მმართველ საგნებს და მოვლენებს ობიექტურად შევხედო და მხოლოდ საზოგადოებისა და საქართველოს ინტერესებიდან ამოვიდე.

გარდა ამისა, ლოგიკური აზროვნების უნარიც მაქვს, სამწუხაროდ, და ვერაფრით დამიჯერებია დარბაზშიღოს ვერსია, რომ დაყაჩაღებული ისევე დამყაჩაღებულს მიაღება, თანაც დაპატიმრებულს და ერთი მილიონი დოლარი კიდევ იქვე შესთავაზა, ესეც შენი ფეშქაში იყოს ქართლოსის გულის გასახარად.

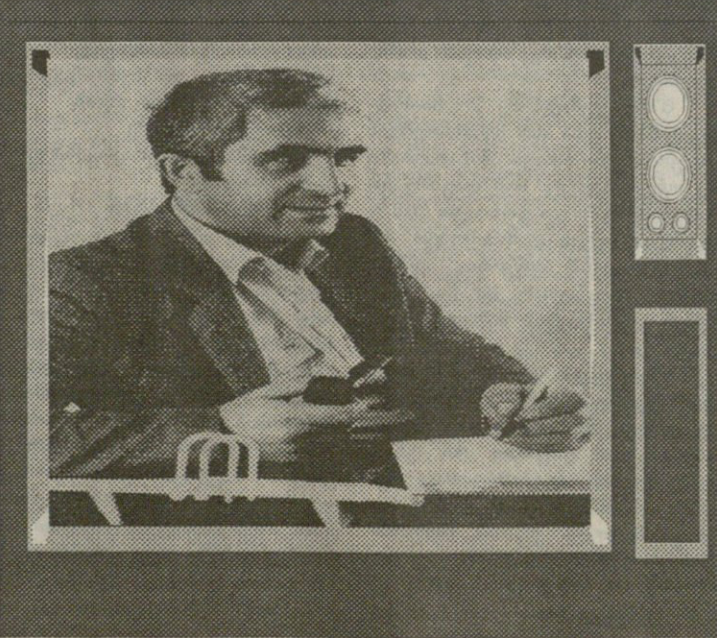
P.S. ეს უკვე ბატონ ქართლოსს არ ეხება, ჩვენს ტრავი-კომიკურ ყოფას - კი.

ამას წინათ ქალბატონმა ელენე თევდორაძემ მოზოდიშებით განაცხადა - ოთარ ჭილაძეს არ ვიცნობ და ამიტომ მისი გვარი და სახელი სხვა მწერლისაში შეშალაო. ვაი, იმ ქვეყანას, სადაც პარლამენტარის ცნობის და მაღალი ყურადღების ღირსი რომ იყო, 5 ბრწყინვალე რომანი ვერ გიშეულის, მინიმუმ 5 კაცი მაინც უნდა გაეკედეს მოკლული ან დაყაჩაღებული...

P.S.S. ეს უკვე ბატონ ქართლოსს ეხება. ძვირფასო მკითხველო, გახსოვთ, ღარიბაშვილი რომ გვპირდებოდა: ესენგე ეს არის კარაქი, შაქარი, რძეო. ესენგე ეს არის დაბრუნებული აფხაზეთი, სამაჩაბლო. ამ შეპირებიდან ჩვენ არაფერი შეგერჩა, მხოლოდ მას შერჩა სახელი „ესენგოსა“.

გახსოვთ, დარბაზშიღოს საპრეზიდენტო არჩევნებში რომ გვეგულუხებოდა, თუ პრეზიდენტი გაეხდით, 300 დოლარი გექნებოდა ხელფასიო.

რა საშუალებით, ეს საიდუმლო მაშინ არ გაგვანდო, ახლა კი ეხედები, ძარცვეთ, აყაჩაღეთ მოყვასი თქვენი, მერე ამას ადვოკატი ღარიბაშვილი კონკურენციად მოხატავს, მას ხელით პონორარი შერჩება, ჩვენ კი... ჩვენ ამ კლოუნადის უტყუო მოწმობა...

ბრაგადინა გარის რაიონში

ბაღის რაიონის სოფელ სიდაში რუსეთის სამხედრო ძალების საგუშაგოზე მოხდა ტრაგედია. რუსმა სერჟანტმა ავტომატური იარაღით დაჯიშა 11, დაჭრა 5 ჯარისკაცი და თავი მოიკლა. დაჭრილები გადამკურნალები არიან სოხუმში.

საქართველო უარს იტყვის

რუსეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის პრეს-მდივნის იასტრნიშჩევის განცხადებით, აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში მდებარეობის მხარდაჭერი კოლექტორი ძალების თვითშეზღუდვით მოსამხარეთის დადგენილ შედეგს წინააღმდეგობას უწევს. საქართველოს ამ რეგიონში იმსახურებს ამასთან საქართველო მოითხოვს პირველ ავტოსტრადეს სამშენებლო ძალებმა შეასრულონ თანამშრომლობის ქვეყნების უმადლესი დონის შეხვედრის გადაწყვეტილება ბლოკოსტის გადაწყვეტისა და ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, როგორც ირკვევა, საქართველო უარს იტყვის მშვიდობიანი კონტაქტის კონფლიქტის ზონაში ყოფნაზე.

აფხაზეთის დავილი უმადლესი საბჭო აფხაზეთის რაიონს პროპაგანდა წამოვა

ბუშინ აფხაზეთის უმადლესი საბჭოს გააგრძელა განცხადება, რომელშიც აღმართულია გამოთქმული თურქეთის ელჩის საქართველოში თვეში ოქტომბრის მიერ სოხუმში ყოფნისას გაკეთებული განცხადების გამო - ელჩის გამოხატვის შესახებ ინფორმაცია სოხუმის რადიო გაავრცელა. ინფორმაციაში ნათქვამია - ელჩმა აფხაზეთის პრეზიდენტის იასტრნიშჩევის ბაგაშთან და საჯარო საქმეთა მინისტრთან სერგეი შამბასთან შეხვედრაზე განაცხადა, რომ იგი მიესალმება დიპლომატიური შეხვედრების განვითარებას თურქეთსა და აფხაზეთს შორის. თავის მხრივ, ბაგაშმა და შამბამ მადლობა მოუხადეს ელჩის იმის გამო, რომ მათ მნიშვნელოვანი დახმარება გაუწია. საბჭოს განცხადებაში ნათქვამია - თუ ელჩის სოხუმში დღევანდელი ვიზიტი პოზიტივად სეპარატისტთა რადიოს ინფორმაციის ემთხვევა, გაუგებარია თურქეთის რესპუბლიკის ხელისუფლების მიერ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღიარების ფაქტი. როგორც ჩანს, აფხაზეთის უმადლესი საბჭოს განცხადებას ადრესატი არ გააჩნია, რადგან თურქეთის ელჩმა საქართველოში თვეში ოქტომბრის მიერ სოხუმში რადიოს ინფორმაცია წმინდა წყლის სიერულდ მოხსენია. არავითარ დიპლომატიურ შეხვედრაზე არ ყოფილა საუბარი. რაც შეეხება დახმარებას, თავის დროზე თურქეთმა პუშინტარული დახმარება აღმოუჩინა აფხაზეთს, მხოლოდ ოფიციალურ თბილისთან შეთანხმებით ელჩმა აღნიშნა, რომ სოხუმში, როგორც საქართველოს ერთ-ერთ რეგიონში ისე იმყოფებოდა.

გაკვეთების ის იწვევს, რომ აფხაზეთის უმადლესი საბჭო არ გადაამოწმა აფხაზეთის რადიოს ინფორმაცია თურქეთის საელჩოში, რომელიც მასავეთ თბილისში იმყოფება. (ბი.ჯი.აი)

შეწყობითი პროპოზიციები!

პირველი გვერდიდან

ხელწერა "ჩვენთვის გაუგებარია, დიდი მონდობითაა რომ შევეცადოთ სტატიის საბაზის მოტივაციის ახსნა-გამართლებას აქ საერთაშორისო მხრივ ბოროტ ბოხუას ქალბატონ ნინო გრძელის მიმართ კოლეგიალობისა და პირადი მეგობრობის ნიშნად ზე სურვილი გაუჩნდა გამოქვეყნებისა, მაგრამ თუ ასეთი კეთილშობილური მიზანი ამოძრავებს, მაშინ ამგვარი პათოსითა და ცრუ ბრალდებებით საგაზეთო ტრიბუნის გამოყენება ჟურნალისტისათვის თავისი სამსახური ბოროტი მდგომარეობის არაკეთილსინდისიერი და ბოროტი გამოყენებაა.

რაც შეეხება ჟურნალისტ ნინო გრძელის ინტერვიუს - "ჭარაში გვარდულ-ტომობრივი მმართველობა", აღნიშნულ ინტერვიუს დანაშაულებრივ ხასიათზე უკვე აღძრული საქმე და სამართალდამცავი ორგანიზაციების მიერ ჟურნალისტის ქმედობაზე მართლმართლების საკითხს. ამ ინტერვიუს სათაურშივე ჩანს ავტორის ამოცანის სიცხადე და ის ბოლომდე, რაც ავტორის ხელისუფლების

მიმართაა გამოთქმული, ამიტომ ქალბატონი ნინო ინტერვიუს მიმართ შემდგომი შეფასებისაგან თავს შეიკავებოდა, რათა წინ არ გაეყენებოდა მოვლენებს და ხელი არ შეეშალა მართლმართლების ორგანიზაციებს. მაგრამ ბატონი ბოხუას სტატიაში მონათხრობი ფაქტის გარშემო კი აუცილებელია ჩვენი კომენტარი. როგორც ავტორისაგან ვგებულობთ, 1997 წლის 27 მარტს ე.ი. გაზეთ "თბილისის მიმომხილველში" 18 მარტს გამოქვეყნებული ინტერვიუს გასვლიდან მეცხრე დღეს, ჟურნალისტ ნინო გრძელის დამით კორპუსთან ხელგაბანს უცნობი პირები, იტაცებენ, აუქნებენ სიტყვიერ და ფიზიკურ შეურაცხყოფას და მისგან მოთხოვენ ინტერვიუს ინკონტროლ რესპოდენტის ვინაობის დასახელებას: ქალბატონი ნინო რომ სხვა პრეზიდენტის ადამიანი იყოს, მაშინ შესაძლოა მისი მონათხრობი დასაჯებელი იყოს, მაგრამ მისი პროფესიული ხედვებიდან გამომდინარე მონათხრობი რომ სარწმუნო იყოს, ბევრი სიზუსტეებითაა საჭირო კერძოდ: მას არ ახსოვს მანქანის ნომერი, მაგრამ მარკას ასახელებს, ასევე არ იცის სად მიიყვანეს, რომელ ქუჩაზე,

რომელ სახლში, რომელ სართულზე; იგი ისე ფატალურად აღწერს მისი გატაცების სცენას, თითქოს მოვლენები უღრან ტყეში ან უკაცრიელ ადგილზე ეთარდებოდეს და არა დედაქალაქში, სადაც სადამოს 9 საათისათვის ჯერ კიდევ ხალხმრავლობაა ქუჩებში. ნათეს მანქანაში ძალის გამოყენებით ჩასმის დროს ან კიდევ როდესაც ნატოთ თვალახვეული გადმოიყვანეს მანქანიდან, მან ვერ შეძლო დაკვირვება, მშველელთა მოხმობა ან კიდევ ვერაფერი შეამჩნია ამხელა ქალაქში გატაცება-დაუახლოების სცენებზე; შეწუხებული ჟურნალისტი აღწერს, რომ ოთახში სიბნელე იყო და იგი იქ მყოფთა სახეებს ვერ ხედავდა, სამაგიეროდ როცა საფერფლე ესროლეს ეს მომენტი კარგად დანახა.

ამ შემთხვევიდან ზუსტად 2 თვის გასვლის შემდეგ 1997 წლის 28 მაისს ქალბატონ ნინოს ახსენდება მისი გატაცების და ცემის ამბავი და ჟურნალისტი ბოროტ ბოხუას მეშვეობით საზოგადოებას მიმზიდველი სათაურით აქცნობს მომხდარი დანაშაულის შესახებ. გასამართლებელი არგუმენტი მოუფიქრებია, თურმე იგი ახლა

ნანობს, რომ ამის შესახებ არ იჩივლა, უნდად მისმა რედაქციამ რატომღაც თავის შეკლება ურჩია, ჯერ ერთი, რედაქცია აქ რა შეაშა, მაშინ როდესაც გატაცება, ცემა, შეპარა და შეურაცხყოფა პირადად მას ეხება და იგი ვალდებული იყო, როგორც მეოთხე ხელისუფლების მსახური, რომ დაუყოვნებლივ მოეთხოვა ამ შემთხვევაზე კანონით გათვალისწინებული რეაგირება; მეორე, თუ რედაქციამ ურჩია, რომ თავი შეეკავებინა და ნინომაც დაუჯერა, მაშინ ორი თვის შემდეგ რატომ აღარ შეიკავა თავი და რატომ ამცნო სხვა ჟურნალისტის მეშვეობით ამის შესახებ, მესამე, დაუფიქრებელია საიდან არ უნდოდა მაშინ თავის დახედვებს მიზნით წავიდოდა და სამედიცინო ექსპერტისაზე გატარებოდა ან კიდევ თავისივე პოლიკლინიკაში გაივლიდა ამბულატორიულ მკურნალობას და ამით მომხდარის ფიქსაციის ფიზიკური ნაცემობის მტკიცებულობას მაინც შექმნიდა მეოთხე, შემთხვევის დღეს, მას ევლაციისათვის მაინც ხომ უნდა ეთქვა მომხდარის შესახებ, რომ მოწმედ გამოდგომოდა საჭიროების შემთხვევაში; ამგვარი საეჭვო კითხვები ძალიან ბევრია, მაგრამ ალბათ ავტორს მათზე პასუხები გამოძიების ორგანოებმა გაარკვიონ; ჩვენ კი ჩვენის მხრივ საზოგადოებას ვაუწყებთ, რომ ქალბატონი ნინოს დაგვიანებული ხმაურის ნამდვილი მიზეზია, როგორ ჰუბლიკაშია მითითებული ბატონ გურამ შარაძის მიერ მის წინააღმდეგ სასამართლოში შეტანილი სარჩელი ერთაშორისი შეუღლის ჩამოგდებასა და გაღრმავებასთან დაკავშირებით როდესაც ქალბატონი ნინო დაიბარეს

პროკურორმა და დაიბარეს ამ ფაქტთან დაკავშირებით მან დანახა საჩივრითა და ის საფიქრებელია, ანაწილი მოტივაციისა და მიზნობრივად იმუდებული შეიქმნა გამოვლენა ბნელ მისი მოტაცება-შეურაცხყოფის ამბავი, რათა თავიდან აეცილებინა მოსალოდნელი პასუხისმგებლობა. ახლა უნდა მივაწეროთ, რომ ქალი, რომელსაც ავტორს, სცემეს, მიაყენეს უმძიმესი შეურაცხყოფა, მაგრამ ვერ გატყუეს და ვერ ათქმევინეს რესპოდენტის სახელი, - პირველივე დადასტურებულმა პროკურორის მუშაობით ასახელებს რესპოდენტის ვინაობას, მაშინ სადღაა ლოგიკა? რატომ გაიტაცებდნენ ამ მიზნით, თუ სარჩელის შეტანის საფუძველზე ოფიციალურ ინსტრუქციებში გათვალისწინებული რესპოდენტის ვინაობა.

ბევრი რამ არ გავგვრძელდეს, ქალბატონი ნინო გრძელისა და ბატონი ბოროტ ბოხუას მცდელობის მიზანი ჩვენთვის ნათელია, მაგრამ საბოლოო დასკვნების გასაკეთებლად და ობიექტურობისათვის საქმარისი არ არის, ამიტომ, ჩვენ ოფიციალურად მოვითხოვთ, რომ აღიბრას გატაცების ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე, ჩატარდეს გამოძიება და თუ არ დადასტურდება სტატიაში აღწერილი შემთხვევის არსებობა და ნამდვილობა, მაშინ ცრუ ბრალდებაში დასამტკიცების, ცილისწამებისა და შეურაცხყოფისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 137, 138 და 196-ე მუხლებით პასუხი ავტომატურად უნდა დაეკისვებოდეს.

უჩაქშია "აღორძინების" პრესამსახური.

„პროპოზიციის“ კომენტარი...

ბ-ნო ჯემალ! გაზეთ „საქართველო“-ს რედაქციაში ჟურნალისტმა მანანა იაშვილმა გამოაცნო თქვენს სტატიას „შეწყობითი პროპოზიციები“, რომელიც ერთგვარი გამოხმაურებაა ამავე გაზეთში ბოხუას მიერ დაბეჭდილი სტატიისა. მე შემიძლია კომენტარი გავაკეთო ამ ფაქტთან დაკავშირებით.

თქვენ ამჯერადაც მე მადანაშაულებთ, თითქოს ცილის წყაღებით და უშუალოდ თქვენ გდებთ ბრალს ჩემს გატაცებაში. ამ სტატიაში ოფიციალურად არც თქვენ და არც ფრაქცია „აღორძინება“ არ არის დასახელებული როგორც ბრალდებული. მასში მხოლოდ ფაქტებია დაფიქსირებული.

მეითხველს სტატიის წაკითხვის შემდეგ შექმნილი შთაბეჭდილება, თქვენივე სიტყვებით რომ ითქვას, „საქართველოს პარლამენტში“ ჯემალ გოგიტიძის სახით მოქმედებს მადანაშაულები... რომლებიც მუშაობენ, რომ მოიტაცონ, სცემონ და დააშინონ ჟურნალისტები“ რომ გაუქარწყლო, შემიძლია ვთქვა.

ბ-ნო ჯემალ! პირველად თქვენ თვითონ ხომ დარეკეთ რედაქციაში და მოთხოვეთ ჩემთან შეხვედრა სტატიის თაობაზე საწინააღმდეგო მოსაზრებათა გამო. პარლამენტში ჩვენი შეხვედრა, დამეთანხმებით, დაძაბული ხასიათის იყო და გამოირჩეოდა თქვენი (ამ შემთხვევაში რესპოდენტის) მუქარით ჩემს მიმართ: „...ამჯერად მხოლოდ გავრთხილებთ...“ შენ აჭარბებდა არაფერს სასიკეთოს არ უნდა ელოდო. საუბრისას ჩვენი ფოტოკორესპონდენტი თქვენვე ხომ გაუშვით ოთახიდან და ისე „ამიხსენით“ ჩემი დანაშაული.

თქვენ ხომ ელაპარაკეთ რედაქციას და სთხოვეთ ჩემი რედაქციიდან გაშვება იმ მოტივით, რომ „ისეთი მატყუარა ჟურნალისტები, როგორც ნგრძელისა, არ უნდა იყვნენ რედაქციაში“. გპონდენტი თქვენვე ხომ გაუშვით ოთახიდან და ისე „ამიხსენით“ ჩემი დანაშაული.

ნა-არყოფნის საკითხი?! რა მოგატყუებთ ბ-ნო ჯემალ! მაშინ ჯერ კიდევ ხომ არ იყო მომხდარი ჩემი გატაცების, ანუ როგორც თქვენ უწოდებთ „ჩემი პროფესიული ხედვიდან გამომდინარე მონათხრობი“ ამბავი. ის რესპოდენტი, რომლის ვინაობაც თქვენ ძალიან გაინტერესებდათ და არ დაგისახელებთ მაშინ, მართლაც ხომ არსებობს და მისი ვინაობა დღეს თქვენ კარგად იცით.

რაც შეეხება ჩემი გატაცების ამბავს, რომელსაც თქვენ „უსაფუძვლოსა და შეთხზვნილს“ უწოდებთ „სარწმუნო“ ფაქტების არარსებობის გამო, გეტყვით, რომ ანალოგიურ სიტუაციაში ვერც თქვენ დასახელებდით მანქანის ნომერს, ქუჩას, შენობას, რამეთუ თვალახვეული ვიყავი. ერთს კი გეტყვით. ეს მოვლენები არც „უღრან ტყეში“ ან „უკაცრიელ ადგილზე“ განვითარდა, არამედ ქალაქის ერთ-ერთ შენობაში. იმათ, ვინც მე წამიყვანეს, იცოდნენ, სადაც უნდა მივეყვანე და ამიტომაც „მარტის ცივი, 9 სთ-ისთვის ხალხმრავალ ქუჩას“ გამარიდეს და შენობასთან მისულს, ჯერ ერთი, შეშინებული და გაოგნებული ვიყავი და მეორე, რომ მეკითხა, მშველელი იქ მე არაფერი დამხედებოდა.

ბ-ნო ჯემალ! მე 28 მაისამდეც მახსოვდა და შემახსოვრება ეს უსიამოვნო ამბავი. ამის თაობაზე მე თქვენ ადრეც ხომ დაგირეკეთ პარლამენტში და გთხოვეთ შემგებდით თქვენ კი მიპასუხეთ: „რა პროვოკაციებზე მიწევს, ალბათ საქმე გამოვლინათ, მე რა ვიცი, იქნებ ჯერისწინის მიზნით გაიტაცეს“-ო.

ამ ფაქტის თაობაზე რედაქციამ მეორე დღესვე იცოდა ყველაფერი. მე ძალიან ცუდად ვიყავი, არ ვიცოდი რა უნდა გამეკეთებინა და ამიტომაც რედაქციას მივეხდე ბოლომდე. მე ახლა მართლა ვნანობ, რომ მაშინ გაეჭიერდა, არ ვიზიუდე და რედაქციის იმედად დარჩი. ეს რომ გამეკეთებინა, იქნებ მაშინ

მავანთ არ ექნებოდათ „გასასამართლებელი არგუმენტები“. თავიდანვე, მე როგორც რედაქცია მიმჩნევდა, ისე ვაკეთებდი, მათივე მოთხოვნით დავასახელე პროკურატურაში რესპოდენტის ვინაობა და არა რამიმე საშიშროების გამო.

მიუხედავად იმისა, რომ გატაცებას თქვენ ჩემს მიერ გამოწვევას უწოდებთ მოსალოდნელი პასუხისმგებლობის თავიდან აცილების მიზნით, ვიტყვი, რომ მე პასუხისმგებლობას თავიდან არ ვიცილებ, გამომდინარე იქიდან, რომ რესპოდენტი რეალური პიროვნებაა და გატაცებაც მოხდა უბრალოდ, რაც სტატია დაბეჭდა, თქვენ და ფრაქცია „აღორძინება“-მ გამოიჩინეთ დაინტერესება და ბოხუას სტატიაშიც დაფიქსირებულია მასალის გამოქვეყნების შემდგომი მოვლენები.

სტატიის „აჭარაში გეგაროვნულ-ტომობრივი მმართველობა“ თაობაზე გ.შარაძემ, ფრაქცია „აღორძინების“ წევრმა, ქალაქის პროკურატურაში, როგორც იქ მოთხოვნა, შეიტანა სარჩელი. ძიება კიდევ არაა დასრულებული.

ბ-ნო ჯემალ! მე ნამდვილ მიზეზს დავისახელებთ ჩემი „დაგვიანებული ხმაურისა“. იგი არა „მარტის მიერ ჩემს მიმართ შეტანილ სარჩელს“ უკავშირდება, არამედ უბრალოდ მე მაშინ მარტოდ ვიყავი სადაზო იცით, რომ „თბილისის მიმომხილველი“ დაიშალა, ახლა კი ჩემს გვერდით რამდენიმე გაზეთი დგას.

ნინო გრძელიმ ამჟამად „ივერია-ექსპრესის“ კორესპონდენტი

რაქაშინიშაძე: ჩვენ არ ვფიქრობთ, რომ პარლამენტში ჯემალ გოგიტიძე გაიტაცა ჟურნალისტი გოგონა, ეს ბრალდება არც მას უნდა მიეღო თავის თავზე, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ ეს ელაცამ და ალბათ დაინტერესებულმა მხარემ გააკეთა. ჟურნალისტებთან ასეთი გზით ანგარიშსწორება არაფერს შერჩება. კარგ მაგალითს ხედავს მე-4 კურსელი ჟურნალისტი 1 ხელისუფლებისაგან. თავის მთავარად ეთელით განკაცხალეთ, მის ინტერესებს არაფერი გაზეთი დაიცავს მგავსი პროკაციის შემთხვევაში.

გურამ შარაძე: არა, მე სარჩელი არ აღმიძრავს

- თქვენ „თბილისის მიმომხილველის“ კორესპონდენტ ნინო გრძელის წინააღმდეგ აღძრული სარჩელი?

- მე გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ 28 მარტს გამოქვეყნებულ ღია წერილი. ჟურნალისტის მიმართ ჩემი სუსხი არ მიემართე, არამედ გაზეთის რედაქტორის მიმართ, რადგან სათაურში გამოტანილი, ასლან სიმირას დანიშნა ქართველების სულში ჩაფურთხება, ეს რედაქციის პოზიცია იყო და მევე მოხსენეს კიდევ სოსო ბალაშვილი.

- კარგით რა, ვინ მოხსენიდა, როდესაც გაზეთი მისი საკუთრება იყო.

- მოხსენეს. მაგრამ მე მაინც გამიკვირდა სოსო ბალაშვილის პოზიცია.

- ჩვენ ამ საკითხში ვერ შევთანხმდებით, მაგრამ თუ შეიძლება, მომიყვით, რა მოხდა?

- 27 მარტს, 5 საათზე ჩვენ, რამდენიმე პარლამენტის წევრი, დაგვიბარეს პრეზიდენტთან მომავალი მოსკოვის სამიტთან დაკავშირებით. როდესაც ჩემი ჯერი დადგა აზრი გამოთქვა, მე ეუთხარი პრეზიდენტს: „თქვენ მიღიხართ მოსკოვში, რათა გადაწვეოთ აფხაზეთიდან 300000 ლტოლვილის ბედი და ამ დროს რანაირად უღერს, რომ თბილისში გამომავალ გაზეთში იბეჭდებოდა წერილი, რომ ასლან აბაშიძემ ბათუმის მერად აფხაზი დანიშნა. ჩვენ თუ აქ ერთ აფხაზს ვერ ვიტანთ, მაშინ როგორ უნდა აგვიტანონ აფხაზებმა ჩვენ? წერია, რომ ეს არის ქართველებისათვის სულში ჩაფურთხება, საიდან არის ეს აზრი? პრეზი-

დენტს ეჭვი არ შეპარვია ჩემს სიმართლეში, რისთვისაც მას დიდ მადლობას მოვასხენებ, და უბრძანა თავის იურიდიულ სამსახურს გაერკვია. მან, მოთხოვნა, რომ როგორც ალანხისპირელების მოღვაწეობას მიეცა მკაცრი განაჩენი, ასევე ამ ფაქტზეც ყოფილიყო კაცობა შეფასება.

- თქვენ კი პროკურატურაში აღძრული სარჩელი?

- არა. მე სარჩელი არ აღმიძრავს. როგორც ჩანს, იმუშავა პრეზიდენტის იურიდიულმა სამსახურმა, დაეაღიება მიეცა ჯამლეთ ბაბილაშვილს და მან საქმე გადასცა ნუგზარ გაბრიჩიძეს. ასე რომ, მე არაფერ შეაშა ვარ, სარჩელი აღძრა პრეზიდენტმა.

- ასეთი რამ იურიდიულად არსებობს?

- ფაქტია. ამის გამოძიება პრეზიდენტისაგან მოდის.

- ჟურნალისტი ქალის მოტაცებას და დაშინებას რაკედიფიკაციას აძლევთ?

- ეს ფაქტი დიხაზც რომ ამაზრუნია, მითუმეტეს მამაკაცების მხრიდან, არ არსებობს საიდუმლო რომ არ გაცხადდეს, ამაზე მე ვფიქრობ და სიმართლე გაირკვევა. თუ ეს ფაქტი სინამდვილეა, გატაცების მომწყობები უმკაცრესად უნდა დაისაჯონ.

ნსაუზრა მ.იასვილი

ქლიართა ამა ჰეყნისათა — საქართველოს სპეცსამსახურის ყოფლისშემოქმედითა საქმენი-საგმირონი

ჩვენსი შეხვედრის დასასრულს ბნა თემურ გრძელიძემ მკითხა: „დღესაც ხომ არ გაწუხებენ?!“ მე კი ირონიით რამდენიმე დღით ადრე მომხდარი ამბავი დავასახევე: „ეს შემთხვევა უშუალოდ მამაჩემს გადახდა თავს, მოკლედ მოგახსენებთ. 1997 წლის აპრილის დასაწყისში თბილისში ჩამოვიდნენ ჩემი შვილები. მამაჩემი რამდენიმე დღის შემდეგ თბილისიდან აზერბაიჯანში გაემგზავრა. აქ აღსანიშნავია ისიც, რომ მამა სანამ თბილისიდან აზერბაიჯანში გაემგზავრებოდა, წინა დღით მისი მანქანის წინა კარი იყო ნაწვალები. მამაჩემი ბაქოდან უკან დაბრუნებისას ზაქათალში გაჩერდა ყავახანასთან. რამდენი ხნის შემდეგ მამის მანქანას 4 აზერბაიჯანელი მოუხლოვდა, მათ შორის ერთი იყო პოლიციის ფორმით, დანარჩენი კი სამოქალაქო ფორმით. ხსენებულმა პირებმა მანქანის და მისი პატრონის მოკითხვის შემდეგ, მონიშნულ მამაჩემის პოლიციის წევრთან ისე, რომ არც სახელი უცნობათ და არც პასპორტი მოუთხოვეთ და მათ მამაჩემთან პოლიციაში წაყვანასთან დაკავშირებით მოუვიდათ კამათი. თუმცა საყვედურით მამაჩემს, ტანუცხადეს: „შენი შვილი ალი ალთუნის საქართველოს პროვინციულ საქმინისტროს ეწვეა, შენც აზერბაიჯანში ამისთვის იქნები ჩამოსული“. მათ მანქანის დაშლაც კი მოინდომეს, ბოლოს საჭირო გახდა დამოუკიდებელი პასპორტის წარდგენა. აღნიშნულმა პირებმა მოითხოვეს იმ საბაბით, რომ ისინიც შეცდომაში შეიყვანეს. ისმის კითხვა, ვინ აცნობა მამის მანქანის ნომრები? ვინ დაუშვა შეცდომა, იქნებ დავისმხრათ აზერბაიჯანში ალი ალთუნის პროვინციულობა?!

„ყოფლისშემოქმედ“ ხელისუფლებას ხმამაღლა გაეფხუხადეს: „რისთვის ხდება და საით მიდის ეს ყველაფერი?! მე როგორც აპარტუზორები“! ოპტიმისტი, ამ შემთხვევაში მხოლოდ იმდენს გამოგზავნა, რომ პარლამენტის შესაბამისი კომისიები საკითხის ყველა ასპექტს კეთილსინდისიერად შეისწავლიან და შეაფასონ, როგორც იტყვიან, ყველას და ყველაფერს თავისი ოფიციალური სახელი დაარქვან.

ცნობისათვის იმასაც გეტყვით, საქართველოში ჩემი ე.წ. პროვინციული მოღვაწეობის გამო, თურქეთის სპეცსამსახურში გარკვეულ კლანსაც აქვს ჩემგან შექმნილი „მტრის ხატი“. ეს ყველაფერი იქიდან ვიცი, 1990-იან წლების დასაწყისში თბილისში თურქეთის საელჩოში სამსახურის ევლადგებადი, მაშინდელი თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ბნ პიქეთი ჩემი სოციალ-დემოკრატიული პარტიის სიდად ხელისუფლებაში იყო. მამაჩემის მეგობარმა პიქეთი ჩემთან პირდაპირ განუცხადა მამაჩემს: თურქეთის სპეცსამსახურის დასკვნების მიხედვით თქვენი შვილი ალი ალთუნი ქართული ნაციონალისტია. სანამ ასეთი დასკვნებია, ალი ალთუნის სამსახურში დანიშნაზე ხელს ვერ მოვაწვდით. ბოლოს როგორც იქნა გაეარკევა, რომ ჩემი ერთ-ერთი სტატიიდან გამოუტანათ ასეთი დასკვნა (იხ. „საქართველო-თურქეთი“; როგორც უნდა განვითარდეს ურთიერთობები“, გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, 30 ივნისი 1992 წელი).

ხსენებული სტატია კი რამდენიმე თვის წინ მე თვითონ თურქეთის ხელისუფლების მესვეურების, მათ შორის, საგარეო-საქმეთა მინისტრისათვის მქონდა გადაცემული, რა თქმა უნდა, თურქულად. თქვენ წარმოიდგინეთ, რომ თვით გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ ყოფილა მინათილი, როგორც ოპოზიციური ორგანო. აქ აღსანიშნავია ისიც, რომ თურქეთის საგარეო უწყებას იმ დროისათვის ქართული ენის მცოდნე ჰყავდა, მოუხდევდა ამისა, აღნიშნული წერილი ვიღაც აჭარბულს ქართულიდან რუსულად ათარგმნიეს, რუსულიდან თურქულად კი ვიღაცა თურქულს, სარფის საბაბის თანამშრომელს

ათარგმნიეს. ის თურქულ ნაცნობი აღმოჩნდა. მან განაცხადა, როგორი ტექსტიც მოცემული იყო, ისე გადავთარგმნე. ჩანს, დამახინჯებული ტექსტი ქართულიდან რუსულად მთარგმნელი პირების დამსახურებაა. ესეც სპეცსამსახურების კიდევ ერთი მიღწევა აღმოჩნდა. თურქეთის თვალში ასეთი ავტორიტეტის შექმნისთვის ტექსტი იყო დამახინჯებული...

ცნობისათვის, 1996 წლის 15 სექტემბერს ერთ-ერთი ჩემი მეზობლის დაბადების დღეზე კონტრდაზვერვის ბანდის პრაქტიკოსი მეთაური გიორგი მჭეპრუაძე თურქულ ჩემს მეუღლეს უმტკიცებდა, შენი მეუღლის სტატიები მე თვითონ ვთარგმნი ქართულიდან თურქულად თურქეთისათვის როგორც ვაწყობს იმგვარად, ასე რომ, ჩემი ყველაფერის შემძღვნი ვართო... საოცრებათა ქვეყანაში — საქართველოში და თურქეთში ე.წ. „ნაწილნიკების“ მისწრაფებანი თუ ქმედებები ამ შემთხვევაში ემთხვევა, დავითზე. ალბათ, ესეც „უბრალო დამთხვევაა“. ერთი სიტყვით, მე პირადად თურქებს არც კი ვამტკიცებ, თუნდაც იმ ელემენტარული მიზეზის გამო, რომ ჩემი სტატიები მეკუთრად ანტიისლამისტურ, ანტიმანთურქისტული ხასიათისაა. თუმცა ამის მიუხედავად, თურქეთის სპეცსამსახურის მესვეურნი არაფერს მერჩიან, ალბათ ეს იმით აიხსნება, რომ ისინი პროფესიონალები არიან. ერთი სიტყვით, თავისუფლად შეიძლება ითქვას, რომ „ვერც მონიშნული პირები მოიხდემს იმ საბაბით, თქვენ წარმოიდგინეთ, რომ არც ერთი სახის ხელთნაწილი თუ ბუნებრივი „კეპისი“ თუ „ლეიპისი“ გულისხმობის სურვილი არასოდეს მქონდა, ალბათ, იმ ელემენტარული მიზეზის გამო, რომ არასოდეს „ნაწილნიკი“ არ ვიყავი. ერთი სიტყვით, თავისუფალი მოქალაქე ვახლავართ...

ხსენებული შეხვედრის მეორე დღიდან ჩემი მეუღლე უკმაყოფილოდ დაიკარგა და მთელი ორი კვირის განმავლობაში ჩემს მეუღლეს საეჭვო პირები დღეში 20-ჯერ მაინც ურეკავდნენ. თქვენ წარმოიდგინეთ, რომ ბევრ შემთხვევაში არც სახელს და არც გვარს ამ მუხებზედებდნენ. ზოგიერთი აუწყრელ სიტყვით შეურაცხყოფასაც კი მაყენებდა. ასეთ ვითარებაში, ერთხელ სპეცსამსახურის პრიმორული მეთადი გამოვიყენე. იმ მომენტისათვის ჩემთან სტუმრად მყოფ მეგობარ გოგონას ვთხოვე ყურმილის აღება და როგორც ბუღალა მამისამხილი, ისე ულაპარაკო. თქვენ წარმოიდგინეთ, გაამართლა. მამაკაცი ულაპარაკო როგორც ბუღალა მამისამხილს, როგორც კარგი ნაცნობი და მას დაუწინააუცილებელი შეხვედრა. შეხვედრაზე მე წავიდა და ჩემი სამუშაოებით დავადგინე, ხსენებული პირი სპეცსამსახურის თანამშრომელი აღმოჩნდა.

ამაზე მეტი რა უნდა გამოვიკეთონ, სულში ჩამაფრთხიეს, გადამიარეს, გადამიარეს... მე უკვე ამ სიბინძურეში, უპირველეს ყოვლისა, საზოგადო კირს ეხედავ. ბოლოს და ბოლოს, ასეთი სახის გაუგებარი დანაშაულის მიჩქმალვის შემთხვევაში როგორ უნდა აშენდეს სამოქალაქო-სამართლებრივი საზოგადოება... ზუსტად ამისთვისაც საჭიროდ ვთვლი, ყველას და ყველაფერს თავისი სახელი დაერქვას, ჩემის აზრით, ასეთ შემთხვევაში მომავალში მსგავს ავანტიურებს ადვილი არ ექნება.

წერილის ამ ნაწილში საკითხის საეჭიფიოდან გამომდინარე ჩემი და ჩემი შვილების შესახებ გარკვეული სახის ინფორმაცია უნდა შემოგთავაზოთ, ალბათ, ინტერესიძოლებული არ იქნება ფართო საზოგადოებისათვისაც. 1979 წელს სასწავლებლად ჩამოვედი საქართველოში. იმ პერიოდისათვის მამაჩემი ამჟამ ალთუნის სახალხო რესპუბლიკური (სოციალ-დემოკრატიული ორიენტაციის) პარტიის ლეპუტატი, ამავე დროს თურქეთის ცეკავშირის თავმჯდომარე იყო. საერთაშორისო ცეკავშირის ასოციაციის ერთ-ერთი შეკრებაზე 1970-იან წლებში გაიცნო იმ დროის

საქართველოს ცეკავშირის თავმჯდომარე ბნ კიტა შავიშვილი. ამ ურთიერთობების გაგრძელების შედეგად „საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამშემოქმედებთან კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების“ ეგიდით თურქეთიდან საქართველოში ჩამოვედი სასწავლებლად. ეს ის პერიოდაა, როდესაც თურქეთში რეაქციული ძალები მძლავრდებოდნენ და ერთი წლის შემდეგ კიდევ ოფიციალურად გააბატონდა სამხედრო ხელისუფლების სახით. ზუსტად ამ პერიოდიდან იწყება ჩემი ოჯახის ემიგრაციული ცხოვრება დასავლეთ ევროპაში, ხოლო მე საქართველოში ვიმყოფებოდი სწავლა-განათლების მისაღებად. ცნობილი თურქოლოგი და საზოგადო მოღვაწე აწ გასვენებული ითარგივიშვილის უშუალო ხელმძღვანელობით, ჩემი ოჯახი დღესაც ევროპის აღმართა უფლების დაცვის ლიგის ყურადღების ქვეშ იმყოფება. ჩემი ცხოვრება კი ასე წარმართა — დავამთავრე თსუ ფილოლოგიის ფაკულტეტი, ასპირანტურაში ვმუშაობდი სამეცნიერო თემაზე თურქეთ-საქართველოს ურთიერთობების შესახებ. ვეწვიდი და ამჟამადც ვეწვი მთარგმნელობით მუშაობას. მე საქართველოში ჩამოვედი იმის მიზნით, რომ ჩემი აღმართი ვალად მიმანია თურქეთ-საქართველოს კვლევითი მეგობრული ურთიერთობისათვის ხელშეწყობა, რასაც ამჟამად პუბლიცისტური მოღვაწეობით ვცდილობ.

ცნობილი თურქოლოგი, საქართველოს პირველი საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი თურქეთში, აწ განსვენებული ბნ ნიგარ კობახიძე რამდენიმე წლის წინ წერდა: 1993 წლის 11 ოქტომბერს ანკარაში შეიქმნა „საქართველოს რესპუბლიკასთან სოლიდარობისა და თანადრობის კომიტეტი“, რომლის თავმჯდომარე არჩეულია თურქეთის ცნობილი საზოგადო მოღვაწე, მეცლისის მე-16 მოწვევის ლეპუტატი სამსუნიდან ამჟამ ალთუნი (წითელაშვილი). კომიტეტმა თურქეთის საზოგადოებრივ აზრს მიმართა საგანგებო მონიტორინგი, რომელშიც ობიექტურად აცნობს მას განახლებულ, დამოუკიდებელ საქართველოს, ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებს, მოუწოდებს საქართველოსთან თანამშრომლობისაკენ (მეზობელი კარისაო..., გვ. 192, გამომცემლობა „საქართველო“, თბილისი, 1994 წელი).

მთელი პასუხისმგებლობით კიდევ ერთხელ ხაზგასმით ვაცხადებ, საქართველოს „ყოფლისშემოქმედ“ სპეცსამსახურმა ჩემგან შექმნა „მტრის ხატი“ ანუ საერთაშორისო მასშტაბის თუ მნიშვნელობის „რეზიდენტი“. ისევე და ისევე ხაზგასმით აღვნიშნავ: ვერ ბოვრსით მოცულად ავარა, გადაბირების მცდელობა, მერე კი უფრო უხეში — გაუგებარი დანაშაულებანი; საქართველოს „ყოფლისშემოქმედ“ სპეცსამსახურმა ამტკიცა არსებული ყველაფერი ეთიკური და სამართლებრივი ელემენტარული ნორმები უხეშად დაარღვია, ჩემს პირად ცხოვრებაში პირდაპირ ჩაერია. ამტკიცა ყველაზე წმიდათმად მიჩნეული კერაში, ოჯახში, პირდაპირ უხეშად ჩაერია, თავისი მიზნის მიღწევისთვის ჩემს წინააღმდეგ ჩემი მეუღლე „ამხედრა“...

ისმის კითხვა, თავის დროზე მაინც რად იყო ასე დაინტერესებული ჩემი პიროვნებით უშიშროების სამსახური? ჩემის აზრით, საქართველოში ჩემს „საქმენი-საგმირონი“ ანუ ჩემს ე.წ. პროვინციულ მოღვაწეობაში არის, როგორც იტყვიან, „ძალის თავი დამარხული“. თავის დროზე კი ჩემს ე.წ. პროვინციულ საქმიანობას გააჩნდა ორი სხვადასხვა ასპექტი. მე შეძლებისდაგვარად მოკლედ შევეცდები ჩემი ე.წ. მოღვაწეობის ორ ძირითად ასპექტს შევეხე, რათა საკითხის რაობისათვის თქვენ თვითონ გამოიკანთო შესაბამისი დასკვნები.

ჩემი „მოღვაწეობის“ ერთ-ერთი ასპექტი; ამჟამად მაინც, საკითხის საეჭიფიდან გამომდინარე იტყვებული გახ-

ლაერთ ჩემი მართლაც „ავანტიურისტული“ მოღვაწეობა მთელი გულწრფელობით ვადასტურებ, როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ბოლო წლებში ჩემს სტუდენტობის ნაცნობს, როგორც მეგობარს, სპეცსამსახურის (დაზვერვა) თანამშრომელს კუკური ჯავახიშვილს ვეხმარებოდი მის ე.წ. სამსახურებრივ მოვალეობის შესრულებაში. ისევე და ისევე ხაზგასმით კიდევ ერთხელ აღვნიშნავ: ბევრჯერ კუკური ჯავახიშვილს უუთარგმნე თურქული ლიტერატურა, განმარტებებს ვაძლევდი ისეთი საკითხების ირგვლივ, როგორიცაა ე.წ. თურქული უნივერსიტეტის გახსნა საქართველოში, თურქეთში პოლიტიზირებული ისლამისტური ორგანიზაციების საქმიანობის შესახებ, ქართული პრობლემის, ჩრდკავკასიელთა დიასპორა და მათი საქმიანობა და სხვა. აღსანიშნავია ისიც, რომ იგივე თემებზე საქართველოს პრესისთვის თვითონ ვწერდი სტატიებს. როგორც იქნა, ახლა გავეცე, თურქულ კავახიშვილის მიერ ჩემი დახმარებით გაკეთებული „საქმენი“ მინისტრების, მათ შორის, ბნ ავთანდილ ოსლოიანის რეზოლუციებით პრეზიდენტადე მიღწევა. თურქულ ასეთი საქმეში რაღაც კოდ სახელებიც კი მქონია. ამ ფაქტიდან რა სახის დასკვნა შეიძლება გამოიტანოს კაცმა. მე ხომ პრაქტიკულად თურქულ ყოფილვარ სპეცსამსახურის (დაზვერვის სამმართველოს) არაოფიციალური თანამშრომელი.

ახლა კი თქვენი ნებართვით ჩემს ე.წ. პროვინციულ მოღვაწეობის მეორე ასპექტს შევასახენებ; ჩემდამი უშიშროების სამსახურის ასეთი არასამართლებრივი მოპყრობის ერთ-ერთი საგარეო მიზეზად შეიძლება მივიჩნიოთ ჩემი დამოუკიდებულება ე.წ. თურქული უნივერსიტეტის მიმართ. ქართული პრესის მეშვეობით მე ცვდილობდი ნათელი მომეფინა ამ საკითხებში საშიში (იხ. ზღაპარნარევი სინამდვილე ანუ ცხოვრებისეული ზღაპარი, გაზეთი „კავკასიონი“, 5-6 სექტემბერი, 1996 წ. ახალი მსოფლიო წესრიგი (რუსეთ-თურქეთის ახალი და ძველი ე.წ. სახელმწიფო ინტერესები და საქართველო, გაზეთი „კავკასიონი“, 16, 19, 20 ნოემბერი, 1996 წელი), ქართული დიასპორა და „ორი თურქეთი“, გაზეთი „კავკასიონი“, 12, 13, 14 სექტემბერი 1996 წელი; ალი ალთუნი: „არ მესმის, რატომ არის სიმართლის თქმა უბრუნული“, გაზეთი „კავკასიონი“, 19 სექტემბერი, 1996 წელი) ჩემი წერილების წამოთხელები ალბათ დამეთანხმებიან, რომ ე.წ. თურქული უნივერსიტეტის და ლმირელების სახელობის კოლეჯის დამფუძნებლად ვთელი სათანადო არგუმენტებისა და დოკუმენტური მასალის საფუძველზე პოლიტიზირებული თურქულ ისლამისტებს. და ამით, თურქეთის ისლამისტები ძველთაძველი „დიალი“ მიზნის მიღწევის საქმეს ეწევიან ე.წ. „კულტურული საქმიანობი“, ანალოგიური მეთოდებით თუ ფორმებით... ერთი სიტყვით, თურქეთის ისლამისტების ძველთაძველი „დიალი“ მიზნის მიღწევის საქმეში ვერძოდ, ე.წ. კულტურული საქმიანობის დარგში, მათ საქართველოში მოღვაწეობას მე ჩემი მთელი არსებით დავუბრუნებდი, უპირველეს ყოვლისა, საქართველოს პრესის მეშვეობით.

თქვენ წარმოიდგინეთ, რომ თურქული წყაროების მიხედვით ასე მსჯელობს თურქეთის მოქალაქე.

1996 წლის შემოდგომაზე ე.წ. თურქული უნივერსიტეტის საკითხი საქართველოს პარლამენტში გადიოდა, ერთ-ერთ სხდომაზე ითქვა, თითქოს ამ საქმისთვის უკვე 30 მილიონი ამერიკული დოლარი იყო დაზარალებული. კაცმა არ იცის, სად წავიდა ეს უზარმაზარი თანხა. კითხვას ვესმამ, უშიშროების ის თანამშრომლები, რომლებიც ჩემს მიმართ ევროპაში დიდ ინტერესს იჩენენ, ამ ფულთან ხომ არ იყვნენ დაკავშირებული? ისე, სხვათაშორის, მე როგორც საერთაშორისო მასშტაბის თუ მნიშვნელობის „რეზიდენტი“, ჩემამდე მოვიდა ისეთი ინფორმაციები, რომ ხსენებული უზარმაზარი თანხის გარკვეული დიდი ნაწილი ოფიციალურ სტრუქტურებში ქრთმად წავიდა. ალბათ, ისიც უბრალო დამთხვევაა, რომ ის, ვინც ჩემს მსგავსად ე.წ. თურქული უნივერსიტეტის წინააღმდეგ თავის დროზე აქტიურად გამოდიოდა, თქვენ წარმოიდგინეთ, ის პირი თვით საქართველოს მოქალაქეა, მას უფრო დიდი უბედურება „დაემთხვა“...

მოკლედ, ჩემი ორი სუსტი მხარე თუ წერტილი შეძლებისდაგვარად აღწერე, დასკვნები კი მკითხველმა და იმან გააკეთოს, ვისაც ეს ევალება. კიდევ ერთხელ საგარეოდ უნდა განვაცხადო, მე სხვა „ბრალი“ არ მიმძღვის, ნუთუ ამ „ბრალის“ გამო ვიმსახურებ დენას და შევიწროვება?

შენივერად თავდაცმის სამინისტროში

თავდაცმის სამინისტროს პრეს-სამსახურის ცნობით, გუშინ თავდაცმის მინისტრმა ვარდიკო ნადიბაიძემ მიიღო აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელი ჯორჯ კოლტი და საელჩოს სამხედრო ატაშე მაიორი ჯეიმს პაუკროფტი.

შეხვედრაზე ყურადღება გამახვილდა ორ ქვეყანას შორის სამხედრო თანამშრომლობის გადამაყვების აუცილებლობაზე, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში შექმნილ ვითარებაზე.

მინისტრმა სტუმრებს აუწყა, რომ 9 ივნისს ქართულ სამხედროთა ოცეული აშშ-ში გაემგზავრა, სადაც ნატო-ს მრავალეროვნულ სამშვიდობო სწავლებებში მიიღებს მონაწილეობას.

აგვისტოში დაგეგმილია გენერალ ჯონ (მალხაზ) შალიკაშვილის ოფიციალური ვიზიტი საქართველოში. (ფერინდა)

თბილისის ქუჩაბს გერმანული საგზაო ტექნიკა შემოაქვამს

პრემიერდენტის პრეს-სამსახურის ცნობით, გუშინ საქართველოს პრეზიდენტი ეშვეარდნაძე, სახელმწიფო მინისტრი ნ. დეკიშვილი და დედაქალაქის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელები ეწვივნენ ფონიჭალის ასფალტ-ბეტონის საწარმოს. მათ დათვალიერეს სამი ტიპის რვა ერთთხელო საგზაო ტექნიკა. აღნიშნული მანქანები გერმანიიდან ჩამოიტანა ფორმამ „პროტეკი“ და თბილისელ პარტნიორებს შედგათათან ფასებში მიავლიდა. გერმანული მანქანები უმოკლეს დროში შეასრულდებიან დიდი მოცულობის სამუშაოებს.

დედაქალაქის გზების მოვლა-პატრონობას წლიურად საშუალოდ 40 მლნ. ლარი ესაჭიროება. წელს, ამ საქმისათვის მხოლოდ 7 მლნ. ლარის განმარტება მოხერხდა. თბილისის გზები საფალოდ მდგომარეობაშია. (ფერინდა)

ი.შეპარლნაძეს პაპინგბონში ინფიქცი

ბუშინ, აშშ-ს პრეზიდენტმა უილიამ კლინტონმა წერილი გამოუგზავნა საქართველოს პრეზიდენტს ე.შვეარდნაძეს, რომლითაც იგი საქართველოს პრეზიდენტს ავგისტოს თვეში, ოფიციალური ვიზიტით ვაშინგტონში იწვევს.

წერილში კერძოდ ნათქვამია: „ეს ჩვენთვის შესაფერისი დრო იქნება, რათა თვლით გადავავლოთ აშშ-საქართველოს ურთიერთობას და რეგიონში მშვიდობა მოვლდეს“. (ფერინდა)

მნგურპმის სარემონტო სამუშაოები ბრძოლაში

რემონტის სააგენტოს კორესპონდენტთან საუბარში „საქენერგოენერაციის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე თორგი მაყაშვილმა განაცხადა, ენგურპმის სარემონტო სამუშაოები გრაფიკის გასწვრივით მიმდინარეობს. დაიწყო წყალ-საკაღის წყლით შევსება. მწყობაში ჩადაცა სადგურავიო გეოგრაფიის საკეტები გვერდის თანახმად, სარემონტო სამუშაოები 1 ივლისისათვის დასრულდებიან. ენგურპმის ექსპლუატაციაში 15 ივლისისათვის შევა. სარემონტო სამუშაოები მთლიანად „საქენერგოენერაციის“ თანხებით მიმდინარეობს. (ფერინდა)

გაგრძელდება. დასაწყისი იხ. „საქართველო“ №48,49,50.

ალი ალთუნი

აიღეს რუსთაველზე გამართული სულელური ბარიკადები...

3,45/X.91 წ.

კიტოვანის და ადამიას ნაწილები ქალაქიდან გაიყვანეს თუ არა, გამოსახულებები მაშინვე გამოაქვდა ისინი დამარცხებულ პუტჩისტებთან.

3-ში დილით პრეზიდენტის ძალებმა ალყა შემოარტყეს კიტოვანს (თბილისის ზღვაზე) და ცეცხლი დაუშინეს. ხალხი წყნად მდებარე შენობებში მთავრობის სახლთან და მოვითხოვეთ, გამოსახულებები შეეწყობა მათამცველი ომი.

გამოსახულებების აზიურთებული ხალხის შეშინდა და ცეცხლის შეწყვეტის ბრძანება გასცა. ღამის 2 საათზე ხალხი რომ შეთხზულა, ვიღაც პროვოკატორმა ბრძანება გასცა, ტყვიით გამოსახულებებიდან რუსთაველზე მდგომ ხალხს.

სასაზღვროდ აიღეს რუსთაველზე გამართული სულელური ბარიკადები. ვინც წინააღმდეგობა გაუწია, ცხვირში მძიარად აღინეს.

დილით უნივერსიტეტთან შეიკრიბა გაგვირუებული ზღვა ხალხი.

რადაც მიმართეს ხელი მოეწერეთ.

შაშანიათი გვარდიელები რუსთაველზე „ნადირობენ“ სხვის ბინებში თავშესაფრებულ დემონსტრანტებს.

მოვიდნენ დეპუტატები. ნათქვამი და ეშენილიათ ციხიდან: სად არის კიტოვანი, ხომ დაგვიპირდა, როგორც კი სისხლი დაიღვრება, კვლავ შემოვალთ თბილისში.

არ ვიცითო, მხრებს იჩინებენ.

გაგზავნეს დეპუტატი (ე.შენილიათ ხელმძღვანელობით) კიტოვანთან. შემოთვალა. ტყუილ-მალა არა მჯერა.

მიტინგზე ირავლი წერეთელი მოუწოდებდა ხალხს, დავიკრათ სასახლისკენო, მაგრამ შეშინებული ხალხი არ გაჰყვა.

დღეს (5-ში) საღამოს სესიის საგანგებო სხდომა მოწვეული.

სესია რას გადაწყვეტს? იგი ყველას (დეპუტატური ფრაქციისა) პუტჩისტებზე გამოაცხადებს და პასუხისმგებლობაში მისცემს.

გამთენიისას ვაჟა ადამიას მამა ენახა.

არ ვიცი ვაჟა სად არის, ალბათ, მცირე რაზმით ტყუილ გაიხიზნაო.

დაგმარცხდით...

6-11/X.91

სესიაზე მაგრამ გაიბრძოლეს „ფრაქციონერებმა“, მაგრამ მათი ხმა არავინ იღო ყურად.

ზეიდამა თავისი გაიტანა. აკასათიანი არადეოკრატული აღეწყვინებდა ხმას „უმცირესობას“.

დაადგინეს, სეპტემბერ-ოქტომბრის მოვლენები ჩათვალეს პუტჩად (საბელშეფო გადატრიალების ცდა) ყველა გამომდინარე შედეგებით. საქართველოში, მგონი, რეაქციამ იმდღევრა.

ხელისუფლებას უკვე აღარ ენდობა ბევრი, განსაკუთრებით 4-5 ოქტომბრის შემდეგ, მაგრამ ძალა ჯერ კიდევ მის ხელშია.

გვინდოდა წაღმა (ხალხისკენ) შემოგვებრუნებინა ამპარტავანი ხელისუფლება, მაგრამ დაგმარცხდით.

მეო, 8 ოქტომბრის განაცხადა, რომ გადადგე, საქართველო არსებობას შეწყვეტსო. კანალიზაცია აღარ იმუშავებსო.

ვის მხარეს ვარ მე?

12/X - 10/X.91 წ.

ვერ მოვიცალე დღიურებისთვის. თავიუღრამხვევი, გამაგნებელი ამბები ხდება.

დეპუტატმა ავთ.რცხილაძემ თ.წიფივაძეს სასამართლოში უჩივლა.

დაინიშნა სასამართლო. მოსამართლესთან შევედით თამაზი. ნგრეგალაშვილი, ნათაძე, თინიძე, კგამაშვილი და მე. რა ხდება - მეთქი. მწერლის სასამართლო 1906 წლის მერე საკავი რომ გასამართლეს არ

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „საქართველო“ №48,49,50.

• ღმირები

რეპაზ მიუზვალაძე ხუთი მრისხანე წელი

ჩემი წუთისთფლის ბილიკებზე

ყოფილა-მეთქი.

რცხილაძეს შეშინდა სასამართლოს წინ მოზღვანებული ხალხისა და არ გამოცხადდა. არც მომდევნო სამშაბათს მოვიდა.

სასამართლოდან მე და ირავლი ამაშივე ერთად წამოვედით. ბატონი ირავლიც გულდამდღერებულა.

5 ნოემბრის ზეილი შეხვდა „ინტელიგენციის“ წარმომადგენლებს. დარბაზში უნიკო ფუნქციონერები და რეგენტები, ხელმოცარული მეცნიერები ისხდნენ.

ეჭიშმა ვახტანგისშვილმა, ვინმე ფოჩუამ, რეგისტრში ლალი ნიკოლაძე (ს), გიზო კველიძემ ოპოზიციური ინტელიგენციის მიმართ რეპრესიები მოითხოვეს.

თვით პრეზიდენტის გამოსვლა საშინელება იყო: ნათაძე და ეშენილია მანქანის ჭურღლაში დააღაპრულა.

მწერლებს, მეცნიერებს, ვინც ზეილის ტაშს არ ვუკრავთ, ბანდიტები გვიწოდა.

ზნორად ვეითხები ჩემს თავს: ვის მხარეს ვარ მე?

ვასკენი, რომ არც ზეილის მხარეს ვარ და არც ამ აქტიური, მღვდლავრ ინტელიგენციის. ორივე მხარეს საქართველო მათა ომისკენ მიჰყავს.

მიტინგი ხარხარებდა

11/XI - 20/X.91 წ.

17 ნოემბრის გალაკტიონის ასი წელი შეუსრულდა.

რადიო-ტელევიზია ხმას არ იღებს. ხელისუფლებას, ჩანს, გალაკტიონი არ ახსოვს.

ჩამოვეურევე მწერლებს, ნაცნობებს და გავდით გალაკტიონის ძეგლთან.

ორასამდე კაცი მოგროვდა. ირავლი ამაშივე ვითხოვე; თქვენ უხუცესი ხართ და გაუძებით-მეთქი მიტინგს. სიამოვნებით.

ასე რომ, მიტინგი მშენიერი შესავალი სიტყვით გახსნა ბნამ ირავლიმ. პირველი სიტყვა მე ვთქვი. მერე გამოვიდნენ ლაშა თაბუკაშვილი, აკაკი ვასაძე, ნაირა გელაშვილი და დათო ტურაშვილი.

გამოსვლაზე უარი თქვენ ღვეან სანიკიძემ, ნოდარ გურგენიძემ, ეზარ კეტიშვილმა, ვახტანგ ჯაფარიძემ და სხვებმა.

ამ შეხვედრას ჩემთან ერთად ორგანიზატორებმა აქტიური, საშინი, გაბათლებული კობა ჭულელი.

18 ნოემბრის უნივერსიტეტის წინ თბილისის სტუდენტობის მიტინგი გაიმართა.

ბრწყინვალე მიტინგი იყო. რა მშენიერი იყვნენ სტუდენტები. ერთს მოეძებნა ადგილები პიტლერის და მუსოლინის გამოსვლებიდან და ადარებდა მათ ზეილის სიტყვებს, საოცარი იყო დამთხვევა. მიტინგი ხარხარებდა.

19 ნოემბრის მცხეთაში, სოფელ მუხრანში შეხვედრა მომიწევს. ღირეტიორი ნოდარ ბლიძე „ოპოზიციონერი“ აღმოჩნდა.

გამოსვლები ერთხმად აღინიშნენ: პირველად მიშველაძემ გააფრთხილა საქართველო მოსალოდნელი ურჩხულის შესახებო.

სუფრასთან დიდხანს ტკბილად ვისაუბრეთ. წვეთი არ დამიღვია. იჭე მაცნობეს, დაპტიმრებულია მონარქისტი ეორეოლიანი.

კარგი რეპტორია როინი

21/XI - 6/XII. 91 წ.

ზეილი ყველა თვითნებურად იჭედა. მის წინააღმდეგ ახედრდნენ სტუდენტები, მაგრამ არც მათი დადინებული თხოვნით ათავისუფლებს პოლიტპატიმრებს.

ჩვენ, მწერლები, ორიოდ გამოჩაღისის გარდა მკაფიარიათი, კალაძე, პე-

ტრიაშვილი) ცუდ დღეში ვართ.

არავითარი სიტყვის თავისუფლება.

5 დეკემბრის უნივერსიტეტში გალაკტიონის 100 წლის იუბილე ჩაატარეთ.

როინ მერტველმა კარგი შესავალი სიტყვით გახსნა.

კარგი რეპტორია როინი.

მოსვენებები წავიკითხეთ რისმაც გორდენიანმა, კორნელი დანელიამ, აკაკი ხინთიბიძემ, სოლომონ ხუციშვილმა და მე.

საღამოთი დიდი პოეზიის საღამო გაემართეთ. - ირავლი, ზაურ ბოლქვაძე, ლია სტურუა, მიშა ჭელიძე, ვახტანგ ჯაფარიძე, ეზარ კეტიშვილი, გრიშა ჭულუბიძე, თემურ ჩალაბაშვილი, ნოდარ გურგენიძე, ცნობილი არტისტები - თხაინდრაძე, ელდინო საღარაძე, ზურაბ ცინცკალაძე და ახალგაზრდა მწერალთა წრის წევრები გამოვიდნენ.

პირველი სიტყვა მე ვთქვი.

კარგი საღამო გამოვიდა.

რადიოში სროლის

ხმა ისმის

7/XII - 22/XII.91 წ.

დღეს 22 დეკემბერია.

მეორე დღეა ოპოზიცია მიტინგს აწყობს მთავრობის სახლთან და ცდილობს აიღოს აკტიუბების ჭებრი, ოთხ წყებად რომ შემოვალა უზენესი საბჭოს შენობას.

დღეს, დილის რვა საათიდან, როგორც რადიო გვაუწყა, ოპოზიციამ სასახლის იერიში დაიწყო.

რადიოში სროლის ხმა ისმის.

გავდი მანქანით, მაგრამ რუსთაველის ძეგლის იქით არ გამიშვს და უკან დაებრუნდი.

ვრცავ ტელეფონზე იმითან, ვინც იჭე ახლომასლო ცხოვრობს. მეუბნებიან, რომ უზენესი საბჭო ალყაშია, რომ ზეილს წინადადება აძლევს, დატოვოს პრეზიდენტობის პოსტი და გადადგეს.

არ შეიძლება ამის გაკეთება. არა ვარ მომხრე შეიარაღებული ძალით ხელისუფლების გარყვანისა.

სამაგიეროდ, ზეილმა და კომპანიაში ძალიან გაითიზნა ხალხი; ჭედ-მალლობით, მედიდურობით, ამპარტავნიზმით, წამლაუქუმ „მტრების“ და „გენტების“ ძახილით.

იჭებ როგორმე მოილაპარაკონ, იჭებ სისხლი არ დაიღვაროს? ნუთუ ასე ძვირად უღირს ზეილს თავისი ტახტი?

მანც ველი გონიერულ ნაბიჯს. გიზო ნიშანიძე მირეკავს; არიან დაბოცილები და დაპტიმრებულები.

ლმერითა, გვიშველ!

რა ეჭვა? როცა საქმეში მაშინა ვრევა, იქ მე ვინლა მომისმენს?

იღუპება

საქართველო

23/XII - 3/I-92 წ.

თურმე, რა საოცარ დროში ვცხოვრობ.

თორმეტი დღეა თბილისში ნამდვილი ომია ქართველებს შორის. ქართველებს შორის? იჭებ მოსკოვი ხელმძღვანელობს ამ ოპერაციას?

დაიღუპა სამასამდე და დაიჭრა ხუთასამდე კაცი.

დაზარალებულია რუსთაველის პროსპექტზე ყველაზე ლამაზი შენობა.

დაიწვა ბანკი, I სკოლა, სასტუმრო „თბილისი“, მხატვრის სახლი (ყოფილი „ინტელისტი“), კავშირგაბმულობის სახლი...

ოპოზიცია დადინებით მოითხოვს ზეილ გამოსახულების გადადგომას.

ზეილი ჭოჭრად ებლაუება პრეზიდენტის სკამს.

იღუპება საქართველო.

თავიდან ეს ყველაფერი ომობანას თამაშს ჰგავდა, მაგრამ თავაწინ მისი დაცვიდან თვრამეტი წლის ბიჭი რომ დაეცა, გულმა როგორ გაუშლო, არ გამოსულიყო და არ ეყვირა: შეჩერდით, ბავშვებს ნუ დახოცავთ, გადადგებიო!

ეს არის ხალხის რჩეული და მოამაგ?

ბუნებრივად განუწყვეტელი უთვლის რუსის მთავრობას: დამიკავი და ხელს მოვაწერ თქვენს „თანამდგომლობაში“ შემოსვლაზეო.

გაუჭირდა და ისევ მონობაში მიგვერგვება.

უკრაინელი სნაიპერები და ჩეჩენი გარეყრები დაიჭირა გამოსახულებამ ქართველების წინააღმდეგო, ამბობენ. არა მჯერა.

გადაუდგნენ ბესიკ ჭუთათელაძე, ივანე ჭელიძე, მურმან ომანიძე (ს), ჯონი ხეცურიანი, ნოდარ გიორგაძე...

რამდენიმე მთვანი იჭე დააპატიმრა, ჯორი დადეს: ნოდარ გიორგაძე (საფლანგოთა კავშირის თავმჯდომარე, თავდაცვის მინისტრის მოადგილე) დაბერიტა.

25 დეკემბრის გულმა აღარ მომიტინა და გავარდნიე ოპერასთან ცოცხალი ჭებრი. თეთრი პლაში გაეხიდა და ავფერიალე. უნდა მივიღე მთავრობის სახლთან და შუაში ჩავდგე, მომკლან, ოღონდ შეჩერდნენ. მძები ერთმანეთს ნუ დახოცავენ.

ვიღაცამ ხელი მტაცა და ლამის ხელში აყენილი უკან გამომათრია. შეიძლება ორივე მხარე გესრულოს, რეზო.

ახლა ისინი სრულ ჭკუაზე არ არიან. ვიკანი, იურისტი კარლო გოგორიშვილია, ჩემი სტუდენტობის მეგობარია.

რა დაამავე ასეთი, ჩემო უბედურო სამშობლოო?

ახალი წელი შავად გაუთენდა საქართველოს.

30-ში კგბ-ს ჭურღმულებიდან გათავისუფლეს ჭანტურია, იოსელიანი და ხაინდრაძე.

ოსელიანმა „მხედრონი“ შეკრიბა და ოპოზიციას შეურთდა.

ორი დღეა ტელევიზია ამუშავდა. უჩვენებენ, როგორ ესროლა გამოსახულების ბრძანებით „ომონიშა“ მშენლობის დემონსტრაციას - 21/X, 16/X, 21/X-ს, 24/X-ს, 5/X-ს.

პეტეზიან, როგორ „თესავდა სიძულვილს ქართველებს შორის“.

დღეს გამოაცხადეს, დროებითი მთავრობა იქმნება.

ენახათ... სად არის ახლა მუხრან მაჭავარიანი?

თბილისის თბი

ძალაუფლებისთვის

თბი იყო

3/I - 8/I-92 წ.

4 იანვარს, ღამით, 3 საათზე ზეილი თავისი ამალით ბუნებრივად გაიქცა.

სომხეთში, ქალაქ იჯევანშია თავისი ამალი.

ვაი, სირცხილო. მსოფლიოში თავი მოგვეჭრა. როგორ შეიძლება პრეზიდენტის (თუნდაც ზეილისთანა ნდერას-ტინიკის) გაქცევა.

9/I - 19/I-92 წ.

„იჭე აგორდა თვითმთავარი ჭური“. ზეილ გამოსახულება სომხეთიდან ჩეჩენთში გაფრინდა. ამბობენ, იქ საქართველოს მტერს, ჯოხარ დუდაევს, სთხოვეს - ტახტის დასაბრუნებლად საქართველოს წინააღმდეგ ომში დამებმარეთ.

აი, ვინ გვყალიბა პრეზიდენტად.

9 იანვარს ტელევიზიით გამოვიდა და ჩემი აზრი გამოვთქვი იმის შესახებ, რაც მოხდა, რატომ მოხდა, რა შედეგები დაუშვა გამოსახულებამ და რაში შეეცდით ჩვენ - ოპოზიცია.

„მდღერიონის“ ჭალებმა დამირცეს

და ღდა მაგინეს. ველოდი, მაგრამ მე ხომ არცერთ მხარეს არ ვამართლებ. იმთავითვე შერიგებას ვპატივდებო.

გარდაიცვალა რევაზ ინანიშვილი, დღეს ვასაფლავებთ ირავლი ამაშიძეს. ამ ორ უბედურას ცხედარს ღირსეულად ვერ დაიტრებს სამოქალაქო ომის საფრთხის წინაშე მდგარი, დამნეული, ცრემლგამშრალი საქართველო.

მწერალთა კავშირის პრეზიდენტი მის სხდომა გაემართეთ, როგორც იქნა.

გადადგა მუხრან მაჭავარიანი, გადაყენეთ ზურა ბერუღაძე.

აფიჩიეთ კომისია 15 კაცის შემადგენლობით, რომელიც უბედულ-ვანელებს მწერალთა კავშირის კრილობას. კომისიაში რატომღაც მეც დამასახლეს. თავმჯდომარეა გურამ ფანკიძე.

„ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქტორად თამაზ წიფივაძე აფიჩიეთ, რამაც განსაკუთრებით გახარა. „ცისკრიდან“ თემურაზ ლოიაშვილი დავითოვეთ და დათო მალრადე გავადგამტორეთ, დათო ზრდილი ყმაწვილი.

რადიო გამოაცხადა. წუხელის, 18 იანვარს, ზეილისტებმა ზუგდიდ-იდან სამი ათასი მხარდამჭერი გამოუშვეს თბილისის დასარბევად. მაგრამ ქუთაისთან მოიგერიეს და უკან გააბრუნეს.

ჩემმა სიღვრმა (ზუგდიდი) დარეკა, თურმე, მთელი სამეზობლო ბლიავს: „ზეილი! ზეილი!“

რამ გააცივა ეს დინჯი და ჭკუადამდარი მეზობლები? როგორ შეიძლება კერპად აქციო ვინმე? არა მგონია, ვე მართალი იყოს, თუმცა, გადავხედოთ, ვინ მოვიდა ზეილის ადგილას? კიტოვანი და ჯაბა. რომელია ზეილზე დიდი პატრიოტი?

ვისი გულისთვის იწყებენ სამოქალაქო ომს?

ჭკუასტყია ყველა, ვინც შხადა თავის სკამისთვის საქართველოში სისხლის გუბე დააყენოს?

თბილისის ომი ძალაუფლებისთვის ომი იყო.

ორივე მხარეს საქართველო, პირტიტევა ატრამტინი ბიჭები ფეხებზე ცილა.

თბი სამტრედია -

ზუგდიდის

წინააღმდეგ (!?)

20/I - 30/I-92 წ.

საქართველოში სამოქალაქო ომია.

ჩემი შვილი - არჩილი, გვარდიაში ჩაწერილა და ფორმა - იარაღით გამოუმჯავდა - მამა, ხელ ომში მივიღე, სამტრედია-ზუგდიდი უნდა ავიღოთო.

თავი მოვიკალი და არ გავუშვი. ვის უნდა ებრძოლო, შვილო, ვის უნდა ესროლო-მეთქი. იჭეთაც და აჭეთაც მოტყუებული ქართველები არიან-მეთქი. ნუ გეშინია, ქართველებს არ ევსერიო. დაჭირებული რუსების და ჩეჩენების ჭინი მჭირსო.

როგორც იქნა, გადავფიქრებინე ეროვნულმა გვარდიამ ბრძოლთ აილო სამტრედია, ამაში (ქუთაისის წინააღმდეგობა არ გაუშვია), სენაკი-ბოლოს 27-29-ში ფოთი და ზუგდიდი „დაეცა“.

ზეილი გროზნოში გაიქცა. თბილისში დემონსტრაციები გრძელდება.

მოკლეს ბერდია ბერიაშვილი... ვინ რას ერიოდა პოტ კაცს, რა დააშავა?

თითუდ ხელში ვპორიგობთ ჩვენი სახლის დასაცავად.

ბაბრძელება იმნება

წიგნიდან „სუპი და ალკაუშულეზა“

ყველა ტირილდა, მაგრამ სრუხიროვი უიფადოდ მოსთქვამდა...

ფილიპ გოგაშვილი

ხანძარი ავიალის კოლონიაში

გუშინ დილით, ავიალის კოლონიაში ხანძარი გაჩნდა. ამის შესახებ სააგენტოს კორესპონდენტს შსს-ს ხანძარ-საწინააღმდეგო სამსახურის მთავარი სამმართველოდან აცნობეს. მათივე ცნობით, სამმართველოში შეტყობინება მივი-და 10 საათსა და 31 წუთზე. წინასწარი მონაცემებით, იწვო-და კოლონიის ტერიტორიაზე მდებარე ყაზარმის 200 კვმ. ფართობი. შემთხვევის ადგილზე გაუგზავნა გარნიზონის პირადი შე-მაჯდენლობის 10 სახანძრო მან-ქანა.

სამმართველოდან მიღებუ-ლი ინფორმაციით, მეხანძრეთა ოპერატიული მუშაობის შედე-გად, ხანძრის ლიკვიდაცია მოხ-და 11 საათსა და 15 წუთი-სათვის - მინიმალურ ვადებში. დაზიანდა ერთი პატარა, რომელმაც მოიტეხა ფეხი. ოგი ხანძარსაწინააღმდეგო სამ-მართველოს ექსტრემალური მედიცინის სამსახურის მუშაკე-ბმა საპატაროს საავადმყოფო-ში გადაიყვანეს. ხანძრის გა-მომწვევი მიზეზები დგინდება. (იფრინდა)

შესაძლოა უვადო შიმშილობაში გადაიზარდოს

9 ივნისს, საქართველოს ინვალდთა არასამთავრობო ორ-განიზაციების საკოორდინაციო საბჭო პარლამენტის შენობის მიმდებარე სკვერში იწყებს მფლუმრე აქციას, რომელიც შემდგომში შესაძლოა, უვადო შიმშილობაში გადაიზარდოს.

ამის შესახებ საკოორდინ-აციო საბჭოს წევრებმა გუშინ გამართულ პრეს-კონფერენ-ციაზე განაცხადეს. მათი თქმით, ინვალდთა არასამთავრობო ორ-განიზაციები წელიწადნახევარზე მეტია იბრძვიან თავიანთი კანონ-იერი უფლებების აღსადგენად და არსებული დისკრიმინაცი-ის აღმოსაფხვრელად. აქვე აღინიშნა, რომ ინვალდთა შეზღუდულებს და არსებულ შე-ნობის მხარე დაუჭირეს მთავრო-ბის სხვადასხვა სტრუქტურებ-მა და საქართველოს პრეზი-დენტმა, რაც მისი აწ. 12 აპრი-ლის №182 ბრძანებულებაში გამოიხატა. მომზადდა დოკუ-მენტთა პაკეტი, ოგი გადაეცა პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელმაც მათ სრული მხ-არდაჭერა აღუთქვა. საქმე ეხე-ბა „საგადასახადო კოდექსის“ მოქმედი საგადასახადო კანონ-მდებლობების „ინვალდთა სო-ციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონთან შესა-ბამისობაში მოყვანას, რომელ-იც მოქმედ ნორმატიულ აქტს წარმოადგენს. მიუხედავად ამისა, პრეს-კონფერენციის ორ-განიზატორთა თქმით, პარლა-მენტის 30 მაისის სხდომაზე ოპორტუნიზტი იყო მათი მოთხო-ვნები.

9 ივნისს, აქციაზე საკოორ-დინაციო საბჭო შემდეგ მოთხო-ვნებს აყენებს: ინვალდთა არსებული დისკრიმინაციის აღმოფხვრის მიზნით, პარლა-მენტის უახლოეს პლენარულ სხდომაზე, შესაბამისობაში მოყ-ვანიდ იქნეს „საგადასახადო კოდექსი“ და მოქმედი საგა-დასახადო კანონმდებლობები საქართველოს კანონთან „ინ-ვალდთა სოციალური დაცვის შესახებ“, აღნიშნული საკითხ-ის განხილვისას პარლამენტის ბიუროსა და პლენარულ სხ-დომაზე უზრუნველყოფილ იქნეს საკოორდინაციო საბჭოს წევრ-თა დასწრება; საკითხის დამტ-კიცება მოხდეს ღია კენჭისყრ-ით. (იფრინდა)

გაგრძელდება

საყოველთაოდ ცნობილია სკკპ მეოცე ყრილობის როლი. ნ.ს.ხრუშ-ჩოვის მიერ სტალინის პიროვნების კულტის მხედლობა გზა გაუხსნა ფარ-თო დემოკრატიულ გარდაქმნებსა და რევოლუციას. იყო თუ არა საამისოდ მომზადებული ნიადაგი? უფრო არა, რამაც გამოიწვია გარკვეული მერყეობა რევოლუციის გატარების საქმეში. თანაც, საფრთხეა, ვალდებულებების პირველმხედვად მოგვევლინა შეიძლე-ბოდა კი თავიდანვე გათავისუფლებ-ული ყოფილიყო ყველაფერი?

ადვილი წარმოსადგენია, თუ რა შინაგანი განცდები დაუფლდა ხრუშ-ჩოვის. სანამ გადაწყვეტდა ნაბიჯის გადადგმას, რა ფასად დაუფლდა მას მეოცე ყრილობის ტრიუმფი ასევე! მასსოვს, მე, თანამშრომელთა მცირე აჯანყების შემადგენლობაში, სვეტები-ან დარბაზში ვიყავი, სადაც დაას-ვენეს სტალინის ცხედარი. ახლა ვერ ვიტყვი, დამკრძალავი კომისიის ყვე-ლა წევრი იქ იყო თუ არა, მაგრამ ძალიან კარგად მახსოვს მტრადი ხრუშჩოვი. ყველა ტროცია, მაგრამ ოგი უიფადოდ მოსთქვამდა.

მე შემთხვევით დავიჯერო მისი გულწრფელი ცრემლები. ისევე, როგორც მეჯერა მისი სურვილი. სტალინის ბოროტი საქმეების შესახ-ებ შეგეტყობინებინა ხალხისათვის (?). ამითი მან მიმე ტერორი მოხსნა პარ-ტიას და ახალი ცხოვრების დაწყების საფუძველი მოამზადა.

ყველაფერი არ იყო აწყოილი. მეოცე ყრილობის იდეები ძნელად იკლავდა ხალხში გზას. ზოგიერთ წრეში ისინი ადვილად მიიღეს, სხე-ვა წინააღმდეგობას ხედავდნენ. უფრო ხშირად შეფარულს და გამკიცხველს. ბევრ რაიონში იყვნენ სამეურნეო და პოლიტიკური ხელმძღ-ვანელები. მათ შორის პარტიის ცკ და სუკ-ის წარმომადგენლები, რომ-ლებსაც არ შეეძლოთ და ვერც შეე-გუნენ სტალინის კრიტიკას. ეს ად-ვილი ასახსნელია. სტალინი ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობისა და მის გარე-თაც სახელმწიფოს სიძლიერეს განა-სახიერებდა.

პირველ ყოვლისა, არ იყო საჭირო საბჭოთა ხალხისათვის ამ მოხსენებ-ის საიდუმლოდ გადაქცევა. ის ხომ ხალხმადე არც კი მისულა, მიუხე-დავად იმისა, რომ არაერთხელ გამო-ქვეყნდა დასაულებლო კულტის შე-ქმნის მიზეზები არ ხდებოდა სერიო-ზული ახალიზის ობიექტები. მისი აპო-თეოზი თვით მოვლენის კონსტრუქცი-ით შემოიფარგლებოდა (მე ფიქრობ და მორჩა - ხაზი ჩვენია). რაც სრული-დაც არ უწყობდა ხელს იმას, რომ ეს გაკვეთილად ქვეყნით და სერიო-ზული ზომები მიღებულიყო, რაც შემდგომში გამოიყენებოდა ამგვარი მოვლენების განმეორებას.

ჯერ კიდევ XX ყრილობამდე დაიწყო ორგანოს რეორგანიზაცია. 1954 წლის მარტში შეიქმნა მინისტრთა საბჭოსთან არსებული უშიშროების კომიტეტი მისი თავმჯდომარედ დაინ-იშნა ი.ა.სეროვი. რომელიც მანამდე შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგ-ილე იყო. სეროვის თავი ღირსეულად, თავისუფლად, მესაკუთრესათვის გზირა და ეს არ იყო შემთხვევითი. როდეს-ც ხრუშჩოვი უკრაინის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი იყო. სეროვი იქაურ შინაგან საქმეთა სახკომის ედგა სათავეში, იქვე მიეცა დასაბამი მათ მგეორებას.

აღსანიშნავია, რომ არც ხრუშ-ჩოვი და არც სეროვი იტყვიან და-დაც არ ეწინააღმდეგებოდნენ რეპრესიებს. პირიქით. მისი გამკაცრე-ბას უწყობდნენ ხელს. ხრუშჩოვის

კოეში ჩასვლას ძველი ჩეკისტის, სკკპ XVII ყრილობის დელეგატის, ბადაცკის გადაქცევა მოჰყვა. ვინც რეპრესიებს აკავებდა. უკრაინაში რეპრესიებმა მასობრივი ხასიათი მი-იღო.

სულ მალე, სსრკ სუკ-ის შექმ-ნის შემდეგ, 1954 წლის ზაფხულში ნ.ს.ხრუშჩოვი ეწვია სუკ-ის არმიის ორგანოთა ხელმძღვანელების თათბირს და პროგრამული მოხსენებით გამოე-იდა.

თათბირი ძერუნიკის სახელობის ცენტრალურ კლუბში მიმდინარეობ-და - შენობაში, რომელიც საბჭოთა არქიტექტურის ოცდაათიანი წლების უნიკალურ ძეგლს წარმოადგენდა ოგი ფორმის პროექტით იყო აშენებული და დღემდე შემონახა დიდებული, თანამედროვე სახე. პროექტის ავტორ-მა შესანიშნავად მოახერხა კონსტრუ-ქციონის ელემენტების შესაბამეა ძველრუსულ არქიტექტურის სტილთან.

ხრუშჩოვის მოხსენება ორ საათს გრძელდებოდა, რომელშიც გამოხატ-ული იყო ხრუშჩოვის აზრი უშიშ-როების ორგანოების მუშაობის მიმა-რთულების შესახებ. ლაპარაკობდა ძალზე ემოციურად, ბატონად. მთა-ვრი ამოცანა, ამბობდა ოგი, - სო-ციალისტური კანონიერებისგან მტ-კიცება და ხელმძღვანელობის შე-მარცხებული მეთოდების ამოძიკვა.

ხრუშჩოვი თავისუფლად მანერ-იერება ფაქტებით. ასახელებდა ხე-ლმძღვანელთა გარეგნულ, რომელთაც მრავალი დარბაზში იცდა. ზოგიერთს აქებდა, სხვებს დაუხედავლად აკრი-ტიკებდა - ჩანდა, რომ მან მშვენიერად იცის არა მარტო უკრაინაში. არამედ მიუღეს ქვეყანაში არსებული მდგო-მარეობა. ნიკიტა სერგეის ძემ დაწერილები ილაპარაკა იმის შესახ-ებ, თუ როგორ მზადდებოდა სკკპ XX ყრილობაზე წაითხულები მისი მოხსენება, რა მდგომარეობა იყო პო-ლიტბიუროში, რომლის წევრები - მოლოტოვი, კუზნეცოვი, მალენკოვი და სხვები ყოველმხრივ წინ აღუდგნენ სტალინის პიროვნების კულტის, სტალინური რეჟიმის დანაშაულებე-თა მხედობას.

შეკრებები დადებითად რეა-გირდნენ გამოსვლაზე. ყველა უნ-დოდა საბჭოთად გაუწყობა წარსულ-თან, ბერიასა და მისი თანამზახ-ველების მემკვიდრეობასთან კავშირი, სასწრაფოდ გაწყნდნო უშიშროე-ბის სისტემა ნაკლებად.

დაიწყო კადრების განლაგების გადასინჯვა. უშიშროების სისტემა გაიწმინდა იმ ხალხისაგან, ვინც უკანონობას ხელს უწყობდა. ფაქსი-ფიკტირებას ახდენდა და გამოიბის დროს კანონსაწინააღმდეგო მეთოდებს მიმართავდა. ამ ხალხის გამოხშირვა არ იყო უბრალო საქმე. ყველა არ სჩადიოდა უკანონობას და არ შეი-ძლებოდა აღაღმართალი ხალხის და-ჩაგრა. იმათი, ვინც თავისი ნების საწინააღმდეგოდ, ჩაირეული აღმოჩნდა რეპრესიების ორმტრიალში. იმ კარიერისტებისაგან განსხვავებით, ვისაც ხალხი ჩირაგდაც არ უღირდა და ფაქსიფიკაციით იყო გართული.

იმის შემდეგ შეეცადნენ პოლი-ტიკური რეპრესიებისათვის კანონიერი აქციების სახე მიეცათ. დაპატიმრებე-ბის შესახებ გადაწყვეტილებები ხალხ-თა ფართო წრე იღებდა. ამიერიდან არაფის შექმლო კომუნისტის დაპა-ტიმრება საოლქო ან საქალაქო კომი-ტეტის მდივნის, სამინისტროს მინის-ტრის თანხმობის გარეშე. უმადლესი განათლების მქონე ადამიანის დაპა-ტიმრება მოითხოვდა უმადლესი სკო-ლის საქმეების კომიტეტის თავმჯ-დომარესთან საკითხის შეთანხმებას. მართალია, ხშირად ეს ფორმალურ ხასიათს ატარებდა, მაგრამ ქვეანხ-

შორის მრწველობის მინისტრი, ონი-კა, მაგალითად, როგორც წესი, თავი-სი თანამშრომლების დაპატიმრების სანქციაზე თანხმობას არ იძლეოდა.

წარსულის საშინელი შედეგე-ბის აღმოფხვრა იმ სიძნელესთანაც იყო დაკავშირებული, რომ თვით ჩეკისტე-ბი (ეს ეხება, როგორც რეიტებს, ისე ხელმძღვანელ მუშაკებს) წარსულიდან მოდიოდნენ. ისინი კარგად იცნობდ-ნენ წარსულს თავისი გამოცდილებე-ბით. ჩვევებით. სხვები, დადგნენ რა რეალური ფაქტების წინაშე. მიმედ განიცდიდნენ იდეალების დაღუპვას. მე, მაგალითად, შემძრა ერთი პარტი-ული საქმის განხილვა: მე პირვე-ლად შევეცაზე უშიშროების გენერ-ალს, რომელიც დოკუმენტების ფალ-სიფიკაციას აწარმოებდა.

1954 წლის ამიერი სუკ-ის ერთ-ერთი სამმართველოს პარტიკომის მდი-ენად, სულ მალე მომიწია გენერალ-ლეიტენანტ შუკოვის საქმის განხილ-ვა. შინაგან საქმეთა მინისტრის პოსტზე ბერიას ხანმოკლე ყოფნის დროს ოგი გამოიბეს ციმბირიდან და დანიშნეს სამმართველოს უფროსის მოადგილედ.

ოცდაათიან წლებში შუკოვი, როგორც დასავლეთის რკინიგზის HKBD-ს საგზაო-სატრანსპორტო განყოფილებს უფროსი, შედიოდა იმ „სამხელში“ (ამ შემთხვევაში პოლიტ-განყოფილების უფროსი, პროკურორი და HKBD-ს სსკ-ს უფროსი), რომელ-საც განაჩენები გამოქმნდა, და ამავე დროს საქმეების შედგენის პროცესი

არ იხედა უკან ფაქსიფიკაციის ფაქტებზე ერთი ასეთი საქმე იყო გან-სახილველი პარტიკომზე. მისი არსი შემდგომში მდგომარეობდა, რომ 1937 თუ 1938 წელს სადღურ ორშას ქვეანხ-შორის საწყობში აღმოჩენილ იქნა „პოლიტბიოს ინტერესებზე მომუშავე ჯაშუშური ჯგუფი“. ამ საქმეზე და-პატიმრებული იქნა დაახლოებით ასი კაცი (ასი ადამიანი) ქვეანხშორის ერთ საწყობში, მათ შორის მრავალის გვარი „შეასწორეს“, დაუმატეს შიში-ნა ბგერები, რათა პოლიტურ გვარებს დახმგავსებოდნენ. ამ დეტალმა კიდევ უფრო მეტი დამაჯერებლობა მისცა საქმის მტკიცებებს.

თითქმის ყველასათვის ნათელი იყო ყველაფერი, და ამ დროს პარტიკომის სხდომაზე გამოიბის სამმართველოს უფროსი და აცნობებს, რომ სსრკ სუკ-ის თავმჯდომარე სეროვი მოითხოვს, რომ საქმის განხილვისას მხედველო-ბაში მიიღონ ერთ-ერთი მოკავშირე რესპუბლიკის სუკ-ის თავმჯდომარე-ის მოადგილედ შუკოვის დანიშნის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილება. ამასთან დაკავშირებით, სამმართველოს უფროსმა შემოიტანა წინადადება, არ გაეცნოთ შუკოვი პარტიკომს, მხო-ლოდ მკაცრი საყვედურით შემო-ფარგლულიყვნენ.

უფროსობის გამოსვლამ თავზარი დასცა პარტიკომის წევრებს. ყველა ჩუმად იყო. მე რთული გრძნობების მოქმედების ქვეშ ვიყავი, რადგანაც მესმოდა სიტუაციის სიმძიმე. დაიწყო გამოსვლები. ერთი მტკიცედ მოითხო-ვდნენ შუკოვის პარტიკომს გარიცხე-ვას. მათ შორის ა.გ.პროკოპენკოც, რომელიც შემდგომში მოღდაუთის სსრ სუკ-ის თავმჯდომარე გახდა. ხოლო მოგვიანებით ცენტრის ხელმძღ-ვანელ პოსტზე დაბრუნდა ომის წლებ-ში პროკოპენკო უკრაინაში პარტიზა-ნობდა, არაერთხელ გადაუღახავს ფრთხილ ხაზს. ეს მამაცი ადამიანი თავის უკანასკნელ დღეებამდე პრინ-ციპულ პოზიციას იცავდა. ასევე მტ-კიცე პოზიცია ეკავა იგისიოშინს, და ჩვენი პარტიკომის კიდევ ერთ წევრს, რომლის გვარიც მე, სამწუხაროდ, აღარ მახსოვს.

თემცადა პარტიკომის სამმა წევრმა მხარი დაუჭირა სამმართველოს

უფროსს, ბოლო მომენტში მათ მეოთხ-ეც შეუერთდა, სხვათა შორის, ჩემი კარგი მეგობარი. ასე რომ, სამმართვე-ლოს უფროსის ნათელი გამოდგოდა ხუთი სამის წინააღმდეგ, ჩემი გამოს-ვლა ბოლო იყო. მესმოდა, რომ ჩემი ხმა აღარაფერს აღარ წვევტდა. მა-გრამ მაინც შუკოვის პარტიკომს გარ-იცხეა მოითხოვე. თუმცა ხუთი. ხმით ოთხის წინააღმდეგ მას მკაცრი საყუ-დური გამოუცხადეს.

უნდა შევრიგებოდით თუ არა ასეთ გადაწყვეტილებას? რა თქმა უნდა, არა. საქმე სკკპ ცკ-ს გადაეცა. შუკოვი პარტიკომს გარიცხეს და ჩამო-აქვეითეს გენერლის წოდებიდან.

ეს სხდომა მნიშვნელოვანი მო-მენტი იყო ჩემს ცხოვრებაში. მე საბო-ლოლად დავრწმუნდი - მხოლოდ პრინციპული პოზიცია და არა კონი-უნქტურული მოსაზრებები უნდა იდოს ნებისმიერი გადაწყვეტილების საფუძ-ველში.

სულ სხვაგვარი ხასიათისა იყო სხვა შემთხვევა, რომელიც იმავე ოცდაათიანი წლებიდან ამოტივტივდა.

მგონი, 1989 წელს მომმართა მუსიკალური კულტურის კარგად ცნობილმა მოღვაწემ, ადამიანმა, რომელსაც დიდ პატივს ეცემდი, დიდად პოპულარული იყოს საბჭოთა კავშირში. მისი სიმღერებს, როგორც იტყვიან ხოლმე, მთელი ქვეყანა მღე-როდა. დიან, მღეროდა და შეეძლო ქმედია, რა მიმე იყო ცხოვრება ხალხ-ისთვის, მაგრამ მაინც ემღერებოდათ.

თხოვნის არსი შემდეგში მდგო-მარეობდა, რომ მას უნდოდა ენახა თავისი ბიძის საქმე, რომელიც ამ მიმე წლებში დაიღუპა. მე შევარდი, რომ შეძლებისდაგვარად შევასრულებდი მის თხოვნას. მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო მიღებული, რომ თუნდაც ნათე-საყვანისათვის მოგვეცა საქმის მასალები-ის გაცნობის საშუალება. ეს შემდეგ იყო, რომ სამკითხველო დარბაზები გაიხსნა და ადამიანებს თავისი ახ-ლობების შესახებ შეეძლოთ სიმა-რთილისა თუ სიცრუის გაგება.

მე საქმე არქივიდან ამოვიღე, წავეითე ბიძა უნაკლო ადამიანი იყო, ოცდაათი წლისა უკვე ერთ-ერთი წამე-ვანი სახკომისარიატის კომისიის მოადგილე გახდა, ხოლო დაპატიმრე-ბამდე რამდენიმე კუროთი ადრე შრო-მის წითელი დროშის ორდენით და-ჯილდოვდა, რაც იმ დროისათვის არ იყო ორდინარული შემთხვევა.

და უცხად, ეხედავ იბ.სტალინის სახელზე გაკზნულ წეროლს, სადაც სახალხო კომისიის მოადგილე სტა-ლინის ატყობინებს, რომ სახალხო კო-მისარიატში არის მანქანელთა ორგა-ნიზაცია, ასახელებს ადამიანებს, თავის კოლეგებს, როგორც ორგანიზაციის წევრებს, მათ მზაკრულ მოქმედე-ბებს და გვემებს. ბჭდური ტექსტის ათ გვერდამდე.

რა რეაქცია იქნებოდა ამ წერ-ილზე? ცხადია, ოგი მივიდა შინაგან საქმეთა სახკომში და დაიწყო კლვისე-ბური გამოძევა დასახელებული პირე-ბი დააპატიმრეს. განა სახალხო კო-მისრის მოადგილის წარელი მტკი-ცება არ არის? დაკითხვებმა გამოაე-ლნა ორგანიზაციის არსებობა (დაკ-ითხულია ოცამდე ადამიანი, უდანა-შაულნი ყველაფერი „გამოტყვენ“). მონდომებით ისინებებს ყველა თან-ამზრახველს და, რა თქმა უნდა, ბი-ძასაც. დიდი საქმეების მამიებელმა გამოძიებებმა არც წერილის აუ-ტორი დაივიწყეს. სტალინის მისამარ-თით ვინც ყველა დაასმინა. ასეთი იყო ოცდაათიანი წლები ბიძის აპატიმრებ-და როგორც იმავე ორგანიზაციის წევრი, სამხედრო კოლეგამ სიკდილ-ით დასჯა გადაუწყვეტა.

გაგრძელდება იმემა

გაგრძელდება. დასაწყისი იხ. „საქართველო“ №47,48,49,50.

ორი სამხედრო მოსახლელი დაიღუპა

2 ივნისს 16 საათზე გალის რაიონის სოფელ ბარდების ცენტრში აფეთქდა რუსეთის სამხედრო ძალების ჯავშანტანკი. რუსეთის ორი სამხედრო მოსახლელი დაიღუპა, ორი მძიმედ დაიჭრა. ჯავშანტანკის მძღოლის უკან მიმყოფი აფხაზების ორი მსუბუქი ავტომობილი, რომლებიც სოფელში კვების გამართვის აპრეტდნენ, იჭყობნებოდა აფხაზების მიხედვით საბჭოთა პრეს-სამსახური. (ბი ჯი აი)

აფხაზეთი პოლიტიკური გლობალის მოხსნას მოითხოვს

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო ქართულ-აფხაზური მოლაპარაკებების მორიგი რაუნდის ორგანიზებას ცდილობს. ჯერჯერობით მოლაპარაკებების დაწყება კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას, რადგან აფხაზურ მხარეს მიაჩნია, რომ ამისთვის აუცილებელი პირობაა, რუსეთის მხრიდან, აფხაზეთისთვის ეკონომიკური ბლოკადის მოხსნა. (ბი ჯი აი)

ლეიბორისტები აფხაზეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საკუთარ გეგმას სთავაზობენ

ლენინგრადის საპარლამენტო ფრაქციამ შეიმუშავა აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური მოწესრიგების საკუთარი გეგმა, რომელსაც ერთ თვეში განსახილველად წარუდგენენ საქართველოს პარლამენტის ინტერფრაქციულ ჯგუფს. განაცხადა გუშინ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე ლეიბორისტთა ფრაქციის წარმომადგენელმა ნესტან კირთაძემ. მისი თქმით, პროგრამის თანახმად, აფხაზეთის ტერიტორიიდან რუსეთის სამხედრო ძალების გაყვანის შემდეგ, აფხაზეთის ხელისუფლება, სოხუმიშიც და თბილისშიც, უნდა გადაადგეს. ამის შემდგომ, შეიქმნება დროებითი მთავრობა, რომლის წევრები იქნებიან ქართველები, აფხაზები და სხვა ეროვნების წარმომადგენლები.

ამავე დროს, ქალბატონ ნესტან კირთაძის განცხადებით, ორივე მხრიდან საყოველთაო ამნისტია უნდა გამოცხადდეს ბრძოლებში მონაწილეების მიმართ. მაგრამ ამნისტია არ უნდა შეეხოს იმ პირებს, რომლებიც გენოციდსა და ეთნიკურ წმენდაში იღებდნენ მონაწილეობას. - აღნიშნა კირთაძემ. (ბი ჯი აი)

მოლაპარაკებები გარდაუდებულია

„მინიმალურად იმისა, რომ რუსეთის გარკვეული ოფიციალური პირები კატეგორიულ უარს აცხადებენ შავი ზღვის ფლოტის ნაწილის საქართველოსთვის გადაცემასთან დაკავშირებით საქართველოსთან მოლაპარაკებების წარმოებაზე, ეს მაინც გარდაუდებულია, - განუცხადა ინტერფრაქციის საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა, ირაკლი მენაშარიშვილმა. თუმცა, გუშინ საღამოს, რუსეთის ტელეკომპანია HTB-ს პროგრამა „დღის გმირი“ რუსეთის ფედერაციის ვიცე-პრემიერმა ვლადიმერ სეროგოვმა კიდევ ერთხელ დაამოწმა რუსეთის პოზიცია - საქართველოს არავითარი უფლება არ გააჩნია შავი ზღვის ფლოტზე. (ბი ჯი აი)

ნიმუ ღვთაებრივი:

მე ჩემი მრავალი მყავს. ეს ჩვენი 1200 მოსახლის 2400 მშობელია

ბანათლშის სამინისტრომ უკანასკნელი რამოდენიმე წლის მანძილზე განათლების სისტემის რეორგანიზაციის არა ერთი ცდა განაორციელა, შემუშავებული იქნა რეფორმათა მთელი პაკეტი, რომელთა განხორციელება ძირითადად პედაგოგთა მრავალათასიან არმიას შეეხო. სამწუხაროდ, მათ გატარებას სკოლა-სასწავლებელთა მატერიალური ბაზის გაუმჯობესება (საგარეოში თუ არასაგარეოში) არ მოჰყოლია.

ჩვენი კორესპონდენტი შეხვდა და ესაუბრა ქობილისის №24 სკოლის დირექტორს ქ-ნ ნინო დედგარიას.

- ქალბატონო ნინო, თქვენი სკოლა იმ ტრადიციულ სკოლათა რიცხვს მიეკუთვნება, სადაც სწავლის მსურველთა შორის რიცხვი გაიკლებით აღემატება შესაძლებელს. თუ გიქმნით ეს ფაქტი რაიმე უზრუნველყოფას მუშაობაში?

- უზრუნველყოფის რა მოგახსენოთ, ამ საკითხს ცოტა ჭეშმთ დავებრუნდებით. მაგრამ პასუხისმგებლობის გრძნობაზე ნამდვილად მოქმედებს. ის ფაქტი, რომ №24 სკოლა გამორჩეულია სხვა სკოლების ფონზე, მასწავლებელთა კოლექტივს ავალდებულებს უფროსად სწავლისთვის მისიერებას. აფხაზეთისთვის ეკონომიკური ბლოკადის მოხსნა. (ბი ჯი აი)

ლეიბორისტები

აფხაზეთის

კონფლიქტის

მოწესრიგების

საკუთარ გეგმას

სთავაზობენ

ლენინგრადის

საპარლამენტო

ფრაქციამ

შეიმუშავა

აფხაზეთის

კონფლიქტის

პოლიტიკური

მოწესრიგების

საკუთარი

გეგმა, რომელსაც

ერთ თვეში

განსახილველად

წარუდგენენ

საქართველოს

პარლამენტის

ინტერფრაქციულ

ჯგუფს.

განაცხადა

გუშინ

გამართულ

პრეს-კონფერენციაზე

ლეიბორისტთა

ფრაქციის

წარმომადგენელმა

ნესტან კირთაძემ.

მისი თქმით,

პროგრამის

თანახმად,

აფხაზეთის

ტერიტორიიდან

რუსეთის

სამხედრო

ძალების

გაყვანის

შემდეგ,

აფხაზეთის

ხელისუფლება,

სოხუმიშიც

და თბილისშიც,

უნდა გადა-

დგეს. ამის

შემდგომ,

შეიქმნება

დროებითი

მთავრობა,

რომლის

წევრები

იქნებიან

ქართველები,

აფხაზები

და სხვა

ეროვნების

წარმომადგენლები.

ამავე

დროს,

ქალბატონ

ნესტან

კირთაძის

განცხადებით,

ორივე

მხრიდან

საყოველთაო

ამნისტია

უნდა

გამოცხადდეს

ბრძოლებში

მონაწილეების

მიმართ.

მაგრამ

ამნისტია

არ

უნდა

შეეხოს

იმ პირებს,

რომ-

ლებიც

გენოციდსა

და ეთნი-

კურ წმენდაში

იღებდნენ

მონაწი-

ლეობას. -

აღნიშნა

კირთაძემ.

(ბი ჯი აი)

ლეიბორისტები

აფხაზეთის

კონფლიქტის

მოწესრიგების

საკუთარ გეგმას

სთავაზობენ

ლენინგრადის

საპარლამენტო

ფრაქციამ

შეიმუშავა

აფხაზეთის

კონფლიქტის

პოლიტიკური

მოწესრიგების

საკუთარი

გეგმა, რომელსაც

ერთ თვეში

განსახილველად

წარუდგენენ

საქართველოს

პარლამენტის

ინტერფრაქციულ

ჯგუფს.

განაცხადა

გუშინ

გამართულ

პრეს-კონფერენციაზე

ლეიბორისტთა

ფრაქციის

წარმომადგენელმა

ნესტან კირთაძემ.

მისი თქმით,

პროგრამის

თანახმად,

აფხაზეთის

ტერიტორიიდან

რუსეთის

სამხედრო

ძალების

გაყვანის

შემდეგ,

აფხაზეთის

ხელისუფლება,

სოხუმიშიც

და თბილისშიც,

უნდა გადა-

დგეს. ამის

შემდგომ,

შეიქმნება

დროებითი

მთავრობა,

რომლის

წევრები

იქნებიან

ქართველები,

აფხაზები

და სხვა

ეროვნების

წარმომადგენლები.

ამავე

დროს,

ქალბატონ

ნესტან

კირთაძის

განცხადებით,

ორივე

მხრიდან

საყოველთაო

ამნისტია

უნდა

გამოცხადდეს

ბრძოლებში

მონაწილეების

მიმართ.

მაგრამ

ამნისტია

არ

უნდა

შეეხოს

იმ პირებს,

რომ-

ლებიც

გენოციდსა

და ეთნი-

კურ წმენდაში

იღებდნენ

მონაწი-

ლეობას. -

აღნიშნა

კირთაძემ.

(ბი ჯი აი)

ლეიბორისტები

აფხაზეთის

კონფლიქტის

მოწესრიგების

საკუთარ გეგმას

სთავაზობენ

ლენინგრადის

საპარლამენტო

ფრაქციამ

შეიმუშავა

აფხაზეთის

კონფლიქტის

პოლიტიკური

მოწესრიგების

საკუთარი

გეგმა, რომელსაც

ერთ თვეში

განსახილველად

წარუდგენენ

საქართველოს

პარლამენტის

ინტერფრაქციულ

ჯგუფს.

განაცხადა

გუშინ

გამართულ

პრეს-კონფერენციაზე

ლეიბორისტთა

ფრაქციის

წარმომადგენელმა

ნესტან კირთაძემ.

მისი თქმით,

პროგრამის

თანახმად,

აფხაზეთის

ტერიტორიიდან

რუსეთის

სამხედრო

ძალების

გაყვანის

შემდეგ,

აფხაზეთის

ხელისუფლება,

სოხუმიშიც

და თბილისშიც,

უნდა გადა-

დგეს. ამის

შემდგომ,

შეიქმნება

დროებითი

მთავრობა,

რომლის

წევრები

იქნებიან

ქართველები,

აფხაზები

და სხვა

ეროვნების

წარმომადგენლები.

შეუღებაც თურმე არა გვაქვს. თქვენ კარგად მოგეხსენებათ სკოლების ფინანსური მდგომარეობა... იმეც მოგეხსენებათ, რომ შექმნილია ნებაყოფლობით შემოწირულობათა ფონდი, სადაც მშობლების მიერ ნებაყოფლობით დაღებული თანხები გროვდება, ეს ფონდი ხმარდება ზუსტად იმ დამლაგებლების, სანიტარული საშუალებების შეძენის (პარაზიტოლოგიის ინსტიტუტიც აგერ არის) და სკოლაში სარემონტო სამუშაოების ჩატარებას. წესს, მაგალითად, სამი საკლასო ოთახი შეეგეეთ, ვაგროვებთ თანხებს სხვა ოთახების შეკეთებისთვისაც. ასე რომ, რაში და სისულელისათვის ზრუნავი ნამდვილად არ გვეთქმის საყვედურია.

- ამ ზამთარს ქალაქში გაერ-ცულა ქალაქის მთავარი ეპიდემიოლოგის მიმართ, სადაც იგი მშობლებს აფრთხილებდა ეპიდემიის საშიშროების მდგომარეობის გამო უარი ეთქვათ ბავშვებს სკოლაში სიარულზე...

- იცით, მდგომარეობა ამ მხრივ ნამდვილად მოითხოვს სერიოზულ კონტროლს. იგი შეთხვევით, როდესაც ჩვენი სკოლის მოსწავლეები ბოტკინით დაავადდნენ. მაგრამ სამწუხაროდ ასეთივე მდგომარეობა თითქმის ყველა სკოლაში. ეს არამც და არამც არ ნიშნავს იმას, რომ სკოლა წარმოადგენს

სერბები შამბა მოსკოვში ვაჟა ლორთქიფანიძის შეხვედრა

გუშინ მოსკოვში ჩაიშვა აფხაზეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სერბი შამბა. მოსკოვში ის რამდენიმე დღე დარჩება. დაგეგმილი აქვს შეხვედრები რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელებთან და საქართველოს ელჩთან რუსეთში ვაჟა ლორთქიფანიძესთან. როგორც ვაჟა ლორთქიფანიძემ BGI-ის კორესპონდენტთან სატელეფონო საუბრისას განაცხადა, მას განზრახული აქვს, სერბი შამბასთან შეხვედრისას, დააყენოს აფხაზეთში დევნილების დაბრუნების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხი. აფხაზეთი მხარე ამ პროცესში რუსეთის სამშვიდობო ძალების მონაწილეობის წინააღმდეგ გამოდის, რაც ვაჟა ლორთქიფანიძის თქმით, ამაზე მეტყველებს, რომ აფხაზეთის ხელისუფლებას არ სურს უსაფრთხოების ზონის გაფართოება და იქ დევნილების დაბრუნება.

შოთა ჯიჩიაი მოსკოვში გაყრინდა. ჟანია კი სანაპი- ვებარებს გაემგზავრა

გუშინ მოსკოვში სამუშაო ვიზიტით გაყრინდა საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრი შოთა ჯიჩიაი. ვიზიტის მსვლელობისას, რომელიც რამდენიმე დღე გასტანს, მინისტრმა თავის რუს კოლეგებს შეხვედრა.

6 ივნისს სანაპივ-პეტერბურში გაემგზავრა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე, ზურაბ ჟვანია. ის მონაწილეობას მიიღებს დსთ-ს ქვეყნების საპარლამენტო შორისო ასამბლეის და ევროსაბჭოს ერთობლივი სხდომის მუშაობაში. (ბი ჯი აი)

მიმდინარე წელს საქართველოს მოქალაქეობა 25-მა უცხოელმა მიიღო

საპარლამენტო ოუსტიციის სამინისტროს მოქალაქეობისა და იმიგრაციის სამმართველოს ხელმძღვანელის, არჩილ ლორთქიფანიძის ცნობით, მათთან ყოველწლიურად 700-მდე განცხადება შედის იმ პირებისაგან, რომლებიც უცხოეთში ცხოვრობენ და სურთ საქართველოს მოქალაქეობის მიღება. მიმდინარე წელს უკვე 25 უცხოელი გახდა საქართველოს მოქალაქე. არჩილ ლორთქიფანიძის თქმით, უმეტეს შემთხვევაში, ეს პირები დსთ-დან, გერმანიიდან, საფრანგეთიდან, აღმოსავლეთ აზიიდან არიან. (ბი ჯი აი)

სიკვდილმისჯილს გარემოგარემო შენობაში გადაიყვანა

სიკვდილმისჯილს, რომლებიც საშინელ პირობებში ყავთ ორთაჭალის ციხის სარდაფში, უახლოეს მომავალში ციხის შენობის მეორე სართულზე გადაიყვანენ, - განაცხადა გუშინ სემინარზე „სასჯელის მოხდის ალტერნატიული გზები“ სასჯელის აღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ, ლერი სუხიამ. მისი თქმით, ციხის მეორე სართულის წესრიგში მოსაყვანად 50 ათასი ლარი გამოიყო. (ბი ჯი აი)

„გრაფიკული“ ნაკოშიკულ საშუალოა სიას მიკითხვის

საპარლამენტო ჯანდაცვის სამინისტროს საინფორმაციო-ანალიტიკური ცენტრის ცნობით, საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროში გამოიცა ბრძანება, რომლის თანახმად პრეპარატი „ტრამდოლი“ ძლიერმოქმედი ნივთიერებების სიდიდან გადაიტანეს ნარკოტიკულ საშუალებათა სიაში. ამიერიდან, მასზე ისეთივე კონტროლი დაწესდა, როგორც ნებისმიერ ნარკოტიკზე. (ბი ჯი აი)

საქართველო თუ ევროპა?

დავით აღმაშენებლის ეპოქაში სომხებმა ამჟღავნეს ორიენტაცია ავღოთ საქართველოზე და არა ევროპაზე, ბიზანტიასზე თუ ჯვაროსნებზე. ამ საკითხს უკვე მივხედვით ჩემი ერთი წერილი: „დავით აღმაშენებელი - სომხეთის გადარჩენისათვის მებრძოლი“ (28 მაისის „დილის გაზეთი“), მაგრამ მასში ვერ აისახა მნიშვნელოვანი ფაქტები, პირველწყაროების, მატანეების მონაცემები, რომელთა გაცნობა მკითხველსათვის სასურველი იქნებოდა.

ცნობილია, რომ XI საუკუნეში დაეცა სომხური სახელმწიფოებრიობა. ამასთანავე სომხეთიდან სომხური მოსახლეობის ემიგრაციამ ფართო მასშტაბი მიიღო. საქმე იქამდე მივიდა, რომ სომხები საკუთარი ძალებით ვეღარ ახერხებდნენ თავიანთი ქვეყნის ხსნას. სომხეთა მრავალრიცხოვანი წრეები თავდაპირველად იმედებს ამყარებდნენ ბიზანტიაზე, მაგრამ მათ მალე გაუცრუვდათ იმედები ბიზანტიის ხელისუფლებას სომხეთის ბიზანტიის იმპერიის რიგით პროვინციად გადაქცევა ეწადა და ყველაფერს აკეთებდა ამის განსახორციელებლად. ბიზანტიელებმა სომხეთს საპატრიარქო სომხეთის საზღვრებს გარეთ „გაბიზანტეს“. ასეთ ვითარებაში სომხებმა მხერამიპირეს მახლობელ აღმოსავლეთში გამოჩენილ, იქ დამკვიდრებულ ჯვაროსნებს (ევროპელებს), მაგრამ მალე მათ მიმართაც დაკარგეს ნდობა. საქმე ისაა, რომ თურქ-სელჩუკთა წინააღმდეგ ბრძოლებში ევროპელ ჯვაროსნებს დიდი სირთულეები ექმნებოდათ ისინი ხშირად მარცხსაც განიცდიდნენ და მახლობელ აღმოსავლეთში შექმნილი წერტილ-წერტილი სომხური სამთავროების არსებობასაც ვერ ეგუებოდნენ, არცთუ იშვიათად არბევდნენ, ძარცვავდნენ მათ.

სწორედ იმ ხანებში დავით აღმაშენებელმა და მისმა თანამოსაგრებმა, ქართველმა ხალხმა შეძლეს დიდი თურქობის შედეგად მიწასთან გასწორებული საქართველოს მკვდრითი აღდგენა და ძლიერი, მტკიცე სახელმწიფოს შექმნა.

სომხებმა მიიჩნიეს, რომ დავით აღმაშენებლის ეპოქის საქართველოს სომხეთის ხსნაც შეუძლო მტრის, კერძოდ, თურქ-სელჩუკთა თარეშისაგან. მათი აზრით, სომხეთისთვის მიუღებელი გამოდგა ევროპაზე ბიზანტიაზე, ჯვაროსნებზე ორიენტაციის აღება და ამიერიდან ქართველი ორიენტაციისათვის უნდა დაეტოვებინათ მხარი. ყოველივე ეს კარგად ჩანს XII ს-ის პირველი ნახევრის ცნობილი სომხური მემკვიდრის, მათეოს ურბაქის „ჟამთააღმწერლობიდან“. მათეოსი დიდი პატრიოტი იყო, იგი ცდილობდა თავის თანამედროვე თუ მომავალი თაობების სომხეთისთვის დაესახა სამშობლოს, სომხები ხალხის ხსენება.

მათეოსის თანახმად, ბიზანტიელებმა სომხეთის ცენტრალური სამეფოს, ანის-შირაქის უკანასკნელი მეფე გაგიკი XI ს-ის 40-იან წლებში სომხეთიდან გაიტყვეს, მას ნება აღარ მისცეს ანისში დაბრუნებისა, გადაწყვიტეს, რომ მისი ოჯახი პორომთა ქვეყანაში (რომელიც ქვეყანაში, ნავსისხმე-ია ბიზანტია - აა) წაეყვანათ გაგიკი დარჩა მწირად ბერძენთა გულქვა და ბოროტ ხალხს შორის. ბიზანტიელებმა რომლებსაც ურბაქი, გარკვეული მიზეზების გამო, ხან რომაელებს უწოდებს და ხან ბერძენს სომხეთა ზედაფენები მოაშორეს სომხეთს, თვითონ იტვირთეს სომხეთის დაცვა მტრისგან, მაგრამ ისინი ემსგავსნენ იმ უფარვის მწყემსებს, რომლებიც მგლის დანახვებზე გარბიან. თურქ-სელჩუკთა თარეშის ვითარებაშიც ბიზანტიელები უხეში მეთოდებით ცდილობდნენ სომხური მონოფიზიტური (გრიგორიანული) ეკლესიის ქაღკდონიანობაზე მართლმადიდებლობაზე მოქცევას მათეოსის სიტყვით ბიზანტიისათვის საბედისწერო მანასკერტის ბრძოლის (1071 წ.) წინ კეისარ რომან დიორგენს ღმერთისათვის აღუთქვამს, რომ ამ ბრძოლაში გამარჯვების აღსანიშნავად მოსპობდა მწყალებელ სომხეთს სარწმუნოებას მაშინ სომხები ბერებს დაუწყებდნენ „ურჯულ“ კეისარ,

რომ არ ღირსებოდა ბრძოლის ველიდან უკან დაბრუნება. სხვათა შორის, ეს ასეც მოხდა ურბაქისვე თანახმად, XI ს-ში მცხოვრებ ბიზანტიელ, ბერძენ მატროპოლიტ მარკოსს სომხეთადმი სიძულვილი თავისებურად გამოუხატავს მას თავისი ძალი-სათვის სახელად არმენი დაურქვეია და საერთოდაც ყველა ძალის თურმე არმენს ეძახდა ბიზანტიელების, ბერძენის სიძულვილს სომხეთა მიმართ სომხებიც, ცხადია, სიძულვილითვე უპასუხებდნენ, რაც თვალნათლივ ჩანს ურბაქის მატანიდანაც.

მათეოსის სიტყვით, ჯვაროსნები, ფრანკები (ე.ი. ევროპელები) „ყოველგვარ უსამართლობას და უხეობას სჩადიდებენ, მათ დაივიწყეს უფლის მცნებები“. ფრანკები „უმოწყალოდ ჩაგრავდნენ ქრისტიანებს, ძარცვავდნენ, აჩანაგებდნენ მათ“. ფრანკებმა „დაანგრეს ეკლესიები, შეურაცხვეს მღვდლები, დაიწყეს ჭეშმარიტი სარწმუნოების გამოძიება, დევნიდნენ ჭეშმარიტებას, უარი თქვეს სამართლიანობაზე... აი, ამას აკეთებდა ფრანკთა გაცოფებული ხალხი“. ჯვაროსნები თურქ-სელჩუკებზე და ბიზანტიელებზე არანაკლებად ავიწროებდნენ სომხებს ისინი ერთმანეთს ეგვიპტეობდნენ სომხეთს რბევასა და აოხრებაში. ერთგან ურბაქი წერს ჯვაროსნების შესახებ: „მე მინდოდა აღმენუსხა მთელი მათი უსამართლობანი, მაგრამ ვერ გავედგე, რამეთუ მათი ხელისუფლების ქვეშ ვიმყოფებოდი“. მართლაც, უამრავი სომხი მკვიდრობდა ჯვაროსანთა მიერ მახლობელ აღმოსავლეთში დაკავებული მიწა-წყალზე, ხოლო თვით მათთვისი ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ქედესაში ანუ ურბაქში (ზემო შუამდინარეთი). სომხეთა უარყოფითი დამოკიდებულების, განწყობილების თაობაზე ბიზანტიელებისა და ევროპელი ჯვაროსნების მიმართ ცნობები, საზოგადოდ, უხედა მოიპოვება ურბაქის „ჟამთააღმწერლობაში“, მაგრამ რაც უკვე მოვიტანეთ, აღბათ, ამჯერად საკმარისია.

ცნობილია, რომ იგივე მათეოს ურბაქი და სომხეთა მრავალრიცხოვანი წრეები აღფრთოვანებული იყვნენ დავით აღმაშენებლის მოღვაწეობით, კერძოდ, მისი პოლიტიკით სომხეთის თუ სომხური ეკლესიის მიმართ მათეოსის სიტყვით, დავითი „გაბდა სომხები ხალხის დამცემელი და მეცობარი... დიდი სიხარულით, შეება მიანიჭა სომხეთს მთელ ჯილდოს“. ცხადია, სანამ სომხეთში თურქ-სელჩუკები პარპაშებდნენ, საქართველოსაც მშვიდობა არ ეღირსებოდა და ამიტომ დავით აღმაშენებელი და მისი მემკვიდრეები აუცილებლად მიიჩნევდნენ დიდი თურქობის შედეგების აღმოფხვრას სომხეთიდანაც. ურბაქი დიდხნის მანძილზე წერდა თავის „ჟამთააღმწერლობას“ (დაასრულა XII ს-ის 30-იან წლებში) და მის დასკვნით ნაწილში იგი აღმაშენებელს და დემეტრე I-ს აქებს, მათზე ამყარებს სომხეთა იმედებს, სხვა ქვეყნების ხელისუფლებს კი ღანძლავს, მათ მიერ სომხეთა შევიწროებაზე ლაპარაკობს.

ირკვევა, რომ მათეოს ურბაქის იმდროინდელ სომხეთა შორის მრავლად ჰყავდა თანამოაზრეები. მათთვის მიუღებელი აღმოჩნდა ევროპული ორიენტაცია. ისინი მტკიცედ დადგნენ ისეთ პოზიციაზე, რომ სომხებს თავიანთი სამშობლო, ერი განსაცდელისგან უნდა ეხსნათ საქართველოს დახმარებით, მასთან მჭიდრო თანამშრომლობით.

სამწუხაროდ, მოგვიანებით, მეტადრე XIX ს-ში, სომხეთა ერთ ნაწილში, რუსეთის იმპერიის წაქეზებითაც, განწყობილება მკვეთრად შეიცვალა. მათ დაასკვნეს, რომ სომხეთის მკვდრითი აღდგომა, უწინარეს ყოვლისა, საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესების ხარჯზე უნდა მომხდარიყო. ამის გამოვლინებაა ჯვარხეთში დღეს მიმდინარე პროცესები.

ალექსანდრა აბლაძე

მშვანები უპატრონო ქაღალდზე წერენ

„აღამიანები, რომლებიც ძაღლებს იჭერენ, დაჭერის პროცესში ერთგვარ სიამოვნებას განიცდიან და ამ ხალხის უმრავლესობას პოლიციაში მუშაობის სურვილი აქვს“ - განაცხადა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის ცხოველთა დაცვის სექციის ხელმძღვანელმა, ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატმა იასონ ბადრიძემ. მისი თქმით, ევტერინარული სამსახურის თანამშრომლები იჭერენ ისეთ ძაღლებს, რომელთაც ადამიანისათვის არანაირი ზიანი არ მოაქვთ და მათ აგრესიულობის მიხედვით არჩევენ. მისივე თქმით, ლიკვიდირებულ, ცოცხალ ძაღლებს და ლეკვებს სპეციალურ ორმოში ყრიან.

როგორც ი.ბადრიძემ აღნიშნა, მაწანწალა ძაღლებისადმი მსგავსი მეთოდების გამოყენება არასწორია, რადგან უპატრონო ძაღლების ლიკვიდაცია, ადამიანებში მორალურ კლიმატს ცვლის. ცოფის წინააღმდეგ, მსოფლიო პრაქტიკაში სხვადასხვა მეთოდებია შემუშავებული: გამრავლების საწინააღმდეგო საშუალებები, პერორალური ვაქცინა და სხვა. ი.ბადრიძის თქმით, საჭიროა უპატრონო ძაღლებისათვის თავშესაფრის შექმნა, სადაც მოხდება ძაღლების გადარჩევა. (იფრინდა)

საქართველოს რადიოჟურნალისტის პრობლემა უნიფიკაციას გადაჭრის უნარი

რომბორც უკვე ცნობილია, საქართველოს რიგ რეგიონებში - სვანეთში, იმერეთში, აჭარასა და აფხაზეთში არ ვრცელდება რადიომაუწყებლობა.

აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით ფინჯიამ, განაცხადა, რომ რამდენიმე წელია, რაც არ მომხდარა რადიოქსელის ხელახალი აღჭურვა. მისი თქმით, უახლოს ხანებში ეს საკითხი ეროვნული უშიშროების საბჭოს განხილვის საგანი გახდება. როგორც მინისტრმა აღნიშნა, როგორც კი რიგ რეგიონებში კერძო რადიოსადგურები დაიდგმება, პრობლემა ნაწილობრივ გადაწყდება. რაც შეეხება საქართველოს რადიოს პირველ არხს, იგი სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩება. აუცილებელია მისი შენახვისათვის სახსრების გამონახვა. (იფრინდა)

„ის პრეზიდენტის პოლიტიკა...“

პაპშირბაბშელოვისა და ფოსტის სამინისტროს მიერ გაუქმებული დადგენილება „სატელეფონო მომსახურებაზე დროებითი ტარიფების გაზრდის შესახებ“, კვლავ სამინისტროს დღის წესრიგში დგას.

როგორც გუშინ პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკის სხდომაზე კავშირგაბმულობისა და ფოსტის მინისტრმა ფინჯიამ განაცხადა, ტარიფები სატელეფონო მომსახურებაზე გაიზრდება. ეს ჩვენი პრეზიდენტის პოლიტიკაა - ქვეყანაში არ უნდა იყოს უფასო მომსახურება. მინისტრის თქმით, უცხოელ ინვესტორებს არ სურთ თავიანთი ინვესტიციების ჩადება უფასო სატელეფონო მომსახურებაში და ამიტომ კავშირგაბმულობისა და ფოსტის სამინისტროს განზრახული აქვს კვლავაც დასვას დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტში დროებითი ტარიფების გაზრდის საკითხი. (იფრინდა)

ნახევარი

[illegible]

გასაღვს უაფსაზეთოდ უყვარს საქართველო...

პირველი გვერდიდან

ილა პასუხს.

საქმე არც საქართველოშია და არც აფხაზეთში, მთავარია სამართლიანობა. ჩვენ არ შეგვიძლია უარი ვთქვათ ძირეულ პრინციპზე: თავისუფლება და სამართლიანობა. თუ ჩვენ მივიღებთ თქვენს ინტერესებს აფხაზეთში, მაშინ ჩვენ გენოციდს ვამართლებთ ჩვენთვის. კონკრეტულად მე აღრეც მითქვია და ახლაც ვიტყვი კონფედერაციის შესახებ, რომელიც შეიძლება იყოს დედაქალაქით თბილისში. კი, ბატონო, ჩვენ ერთი ინტერესები გვაქვს, ერთი ფესვები, რაც ყველაზე ცუდია, საქართველოში, სომხეთში და თუნდაც რუსეთში წინ წამოწვედნენ ხოლმე ქრისტიანულ ფაქტორს. ეს ხდებოდა სპეციალურად, რათა საქართველო გამოეგლიჯათ კავკასიიდან. ძალიანძვირ საშუალებებით აფხაზეთის პრობლემის გადაწყვეტას ჩვენ ყოველნაირად შევეწინააღმდეგებით. არ შეიძლება ასე, მშვიდობის-მოყვარე პოლიტიკას ჩვენ ყოველთვის გავეტარებთ. ჩვენ არ გვინდა ომის ატეხვა კავკასიაში. ამიტომ საქართველომ უნდა შეიცვალოს თავისი პოლიტიკა მეზობლებთან, მაშინ აღარც პრობლემები არ იქნება.

შენი ავტორიტეტით არძინბას ხელმძღვანელობასთან შეგიძლია ჩვენი, ქართველი ტყვეები დააბრუნო სახლში, ან გაცვალო?

ამხანაგური, მეგობრული ურთიერთობებით, მე ნებისმიერ საქმეში მზად ვარ მივეხმარო კავკასიის ხალხებს.

თქვენ, ჩვენთვის დამოუკიდებლობის საკითხი 2000 წლამდე გადადეთ, რატომ?

ნორმალურია, ჩვენი მხრიდან წავედით დათმობაზე, რადგან რუსეთი პოლიტიკურად მოუხეშავი ქვეყანაა. ისინი ისე ჩაიკეტენ თავის თავში, რომ ლაპარაკიც ზედმეტია. ისინი დარჩნენ XIX საუკუნეში და ჩვენ ცოტა მივებმართ აზრზე მოსულობას.

კოკა მამულაშვილი მოიტაცეს,

რა ხდება? ჩვენთვის ხელისუფლება რას აკეთებს ექსტრემიზმის აღსაკვეთად?

ეს მოტაცებები ხდება რუსეთის სპეცსამსახურებისგან. დავიჯერო თქვენ ეჭვი გაპარებათ? ეს ხდება, რომ დაამტკიცონ, ჩვენთვის ქაოსია და მათ არ შეუძლიათ სიტუაციის მართვა. ჩვენ გამოვაცხადეთ 100000 დოლარის ჯილდო, ვინც გვეტყვის მამულაშვილის ადგილსამყოფელს.

საღმან რადუევი აცხადებს, რომ აფეთქებს მოსკოვს და რუსეთის მთავარ ქალაქებს. თქვენ როგორ იდებთ ამ განცხადებებს?

სანამ ჩვენთვის ომი იყო, ეს გამონათქვამები პოლიტიკურად იყო სწორი, ჩვენ მართლმადიდებელი ვიყავით მაშინ. ესლა ომი დამთავრდა და ასეთი განცხადებები არაა სწორი.

პუმინტარული დახმარებები მოდის ჩვენთვის?

საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან ნაკლებად, მაგრამ სხვადასხვა ქვეყნებიდან, კერძოდ საქართველოდან არის მხადყოფნა, რომ დაგვეხმარებოდნენ.

თქვენ ფიქრობთ, რომ საქართველოს დახმარება არ იქნება რეალური?

ძალიან ბევრი მტერია. ახლა ამბობენ, რომ საქართველო ისლამური რელიგიის წრეშია მოქცეული და ამიტომ ერთმორწმუნე რუსეთის გვერდით უნდა იდგეს. რუსეთი კი არაფერი ქრისტიანული სახელმწიფო არაა. ისინი კერპთაყვანისმცემლები იყვნენ და ასეც დარჩნენ. ჩემი ოცნებაა კავკასიაში იყოს კონფედერაციული სახელმწიფოების კავშირი, მიუხედავად რელიგიისა და ყველაფრისა. ჩვენ ხომ ერთი ფესვები გვაქვს, მაგრამ ქართველები უფრო ეშმაკები არიან და ამავე დროს უფრო გახსნილები და გულუბნები. მათაც ეს უნდათ.

თქვენ აღიარებთ კავკასიის ქვეყნების ტერიტორიულ მთლიანობას?

ნორმალურად ვუყურებ. აფხაზეთის გამოკლებით. მაგრამ ამავე დროს თუ თქვენ მშვიდობიანად მოილაპარაკებთ, ჩვენ მივესალმებით ამ პროცესს.

იმსჯელეს კავშირგაბმულობის დარგის განვითარების პოლიტიკაზე

ბაშინ პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტში იმსჯელეს კავშირგაბმულობის დარგის განვითარების პოლიტიკაზე. კავშირგაბმულობისა და ფოსტის მინისტრმა ფინჯიამ წარმოადგინა დარგის განვითარების პოლიტიკის კონცეფცია, რომელშიც გაშუქებულია სამინისტროს მუშაობის ყველა პრიორიტეტული მიმართულება საბაზრო ეკონომიკის პირობებში. კერძოდ, დემონოპოლიზაცია, ეტაპობრივი პრივატიზაცია, ლიცენზირება, ფასთწარმოქმნა, ინვესტიციების მოზიდვა და ა.შ. მინისტრმა უპასუხა პარლამენტართა მრავალრიცხოვან შეკითხვებს. (იფრინდა)

უმაღლესი ჯილდო – „ნაზო“

14 ივნისს გაიმართება ქართველი კინოს მოღვაწეების საქართველოს კინოხელოვნების აკადემიის უმაღლესი ჯილდოთი – „ნაზო“ დაჯილდოების ცერემონია, – განაცხადა გუშინ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე კინოხელოვნების აკადემიის პრეზიდენტმა მარინე სალუქვაძემ. მისი თქმით, კონკურსზე წარდგენილი ფილმების საერთო რაოდენობიდან გადაარჩიეს 18 მხატვრული, 12 დოკუმენტური, 3 მოკლემეტრაჟიანი და 17 სტუდენტური ფილმი. გამარჯვებულითა დაჯილდოება, რისთვისაც სამი წელი ემზადებოდნენ, 14 ნომინაციით ჩატარდება, – აღნიშნა სალუქვაძემ. შემდგომი მსგავსი დაჯილდოება მას შემდეგ გაიმართება, როცა ქართველი კინემატოგრაფისტები 30 ფილმს გადაიღებენ. (ბი ჯი აი)

თემურ მეცხაია – საქართველოს საუკეთესო ფეხბურთელი

1996-97 წლების სეზონის მიხედვით, საქართველოს საუკეთესო ფეხბურთელად ჟურნალისტებმა დაასახელეს საბერძნეთის „აიკა“-ის მოთამაშე თემურ მეცხაია, რომელიც მომავალი წლიდან ინგლისის ვიცე-ჩემპიონის, კლუბ „ნიუკასლის“ ლირსებას დაიცავს. სპორტულ გაზეთ „სარბიელის“ ტრადიციულ გამოკითხვაში, რომელშიც 45 ჟურნალისტი მონაწილეობდა, 43-მა პირველ ადგილზე მეცხაია დააყენა. მეორე ადგილზე გავიდა ელადიკაკასის „ალანიას“ მოთამაშე ლევან კობიაშვილი, მესამეზე – ფოთის „კოლხეთის“ მოთამაშე გიორგი დარასელია. (ბი ჯი აი)

მსოფლიო

რომის პაპი მხოლოდ პოლონეთს ეწვია

რომის პაპი იოანე პავლე მეორე თურმეტი დღით მშობლიურ პოლონეთს ეწვია. ქალაქ ვროცლავში ღია ცის ქვეშ გამართულ მესას ათასობით ადამიანი დაესწრო ბევრი მათგანი მეზობელი უკრაინიდან და ბელარუსიდან ჩავიდა ვროცლავში. „მართალია, მე პოლონეთისაგან შორს მიწვეს ცხოვრება, მაგრამ ჩემი გული მაინც აქაა“ – განაცხადა კათოლიკური ეკლესიის 77 წლის მეთაურმა.

ვალდებულებები არჩევნებში ჩაბარდება

მეზობელ თურქეთში ვალდებულებები არჩევნები ჩატარდება. ამის შესახებ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე განაცხადეს თურქეთის პრეზიდენტმა ისლამისტმა ნეჟმეთინ ერბაქანმა და მისმა მოადგილემ თანსუ ჩილერმა. არჩევნების თარიღი ჯერჯერობით უცნობია. თანსუ ჩილერი პრეზიდენტის მოვალეობების შესრულებას იენისიდან შედგება, არადა ადრე არსებული შეთანხმებით წლის ბოლომდე ამ პოსტზე ერბაქანი უნდა დარჩენილიყო, როგორც ისლამისტი პრეზიდენტი იძულებული გახდა არჩიის ანტიისლამური განწყობილებისათვის ანგარიში გაეწია.

საფრანგეთში სოციალისტებმა გაიმარჯვეს

საფრანგეთში არჩევნები დასრულდა ოპოზიციურ-სოციალისტური პარტიის გამარჯვებით. ეროვნული კრების 577 ადგილიდან ამ დროისათვის არსებული მონაცემებით სოციალისტებმა და კომუნისტებმა 342 ადგილი მიიღეს. მართლმადიდებელ მემარჯვენე ალიანსს 233 ადგილი შეხვდა, მაშინ როცა წინა პარლამენტში მათ 460 მანდატი ჰქონდათ. რადიკალურ ეროვნულ ფრონტს ორი პარლამენტარი ეყოლება. საინტერესოა, რომ სოციალისტები, მათი ლიდერის ლეონელ ჟესპენის განცხადებით, კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანას აპირებს, კერძოდ მათ პრეზიდენტის უფლებამოსილების შეიღწივლიან ვადის ოთხ-ხუთ წლამდე შემცირება სურთ.

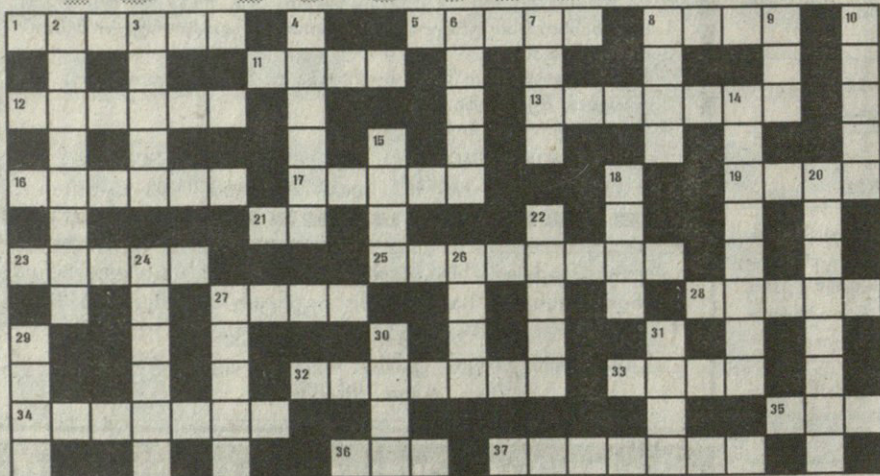
არჩევნების შესახებ ჯერჯერობით თავისი მოსაზრება არ გამოუთქვამს საფრანგეთის პრეზიდენტს ჟაკ შირაკს. ამასობაში მემარჯვენე პარტიას საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვება მიულოცა ინგლისის პრემიერ-მინისტრმა. მისი თქმით, ინგლისის მთავრობა მზად არის ითანამშრომლოს საფრანგეთის ახალ მთავრობასთან.

ინგა მაისურაჰის ხსოვნა

რა მოულოდნელი იყო შენი სიკვდილი, ინგა! გამოგაკლდი ყველას, უფროდ დააბოლე შენი ოჯახი, მარტოდმარტო დატოვე შენი საყვარელი მარიკა. სიცოცხლე გიყვარდა და სადაც წახვიდოდი, ყველგან სიხარული შეგქონდა. შენ არა მარტო შენს ოჯახს გამოაკლდი, არამედ მთელ შენს სამშობლოს, შენს თანამშრომლებს, ადრე გაგამეტა განგებამ, მაგრამ „ვინც ღმერთებს უყვართ, ისინი ადრე კვდებიან“.

ნათელში ამყოფოს შენი სული ღმერთმა. შენ სამუდამო სასუფეველი დაიმკვიდრე შენს ძვირფას მეუღლესთან ერთად. ბავშვთა პირველი პოლიკლინიკის თანამშრომლები

დადგაპვპოვრდი

მწოდარი: 1. მადის აღმდგომი ტუჩების საცხი; 5. ეშმაკის შეილი; 8. სეტი თინა; 11. ბანკის ქაღალტი; 12. ღამის ქათამი; 13. ჩხუბი დაფასთან (რუსკავე); 16. ანხლი, რომელსაც „პასის“ გადაცემა უყვარს; 17. „ნებით“ ტანჯვა; 19. ასანთის მაგიური „გაგებ“-სათვის; 21. დიხ ანუ; 23. სურვილით შიმშილი; 25. „პაცანას“ მიერ სხვისი სახელმწიფოს დაკავება; 27. მალა-მალა ასასიფელი; 28. „გაურანდავი“ ცირკანი (სერიალი); 32. ადამიანის და ვაზის ერთნაირი ნაწილი; 33. ფულის მომტანი ცხერის ჯოჯი; 34. გონჯი; 35. დიდი, დიდი სირაქლემა; 36. ქარის შეილი; 37. ეთერის და აბსალუმის ეკალი.

მგომიარი: 2. არასასურველი „ოპერა ციასთის“; 3. შეპრემოტებული სოფელი ქართლში; 4. სოფელი, სადაც „ნაის“ გარდა, დენოსაც კარგს აკეთებენ; 6. რეჟისორი გაზეთი, რომელიც სულ „ნაპერწყლებს“ ყოფდა (რუსკავე); 7. ბავშვის კბილი; 8. „თაროზე“ დასადები ინსტრუმენტი; 9. ხელის თითების კეადრავი; 10. თილის მჭამელი; 14. მურტალოს „ყაყაო“ (ლიტ.); 15. ყალიონში ჩასაწავი თამბაქო; 18. სიმღერა, რომელმაც მსმენელი „გადა-რია“; 20. პოლიციელ-მილიციელის ბაბუა; 22. წყალწაღებულის იმედი; 24. საჭიდაო არეხა; 26. გადასაყრელის ჩასაყრელი; 27. გოგრაზე რომ ამბობენ; 29. არყის სმის დროს სახსენებელი სახარებათა რაოდენობა; 30. თაფრუ; 31. „შარიანი“ ორდო.

მთავარი რედაქტორი

ნოლარ ბრიბალაშვილი

რედაქციის მისამართი:

თბილისი, თავისუფლების მოედანი, კუთხისი ქ. 5

გაზეთის ინდექსი 66447

ფასი 50 თეთრი

ტელეფონები:

რედაქტორი: 93-20-36,

რედაქტორის მოადგილე: 93-18-41

რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოში.

მეფრ. №06/4-444